

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ
DOĞRULTUSUNDA GİTAR ÇALGISININ
POPÜLERLİK DURUMUNUN İNCELENMESİ**

Hüseyin YILMAZ

**Yüksek Lisans Tezi
Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
Yrd. Doç. Dr. Ülkü Sevim ŞEN
2015
(Her Hakkı Saklıdır)**

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ
DOĞRULTUSUNDA GİTAR ÇALGISININ POPÜLERLİK
DURUMUNUN İNCELENMESİ

(Analysis on Popularity Status of Guitar Instrument In Terms of
University Students' Views)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hüseyin YILMAZ

DANIŞMAN
Yrd. Doç.Dr. Ülkü Sevim ŞEN

ERZURUM
Temmuz, 2015

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Yrd. Doç. Dr. Ülkü Sevim ŞEN danışmanlığında, Hüseyin YILMAZ tarafından hazırlanan “Üniversite Öğrencilerinin Görüşleri Doğrultusunda Gitar Çalgısının Popülerlik Durumunun İncelenmesi” başlıklı çalışma 30/07/2015 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından. Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı’nda yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

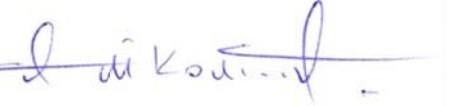
Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Ülkü Sevim ŞEN

İmza:

Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Ali Korkut ULUDAĞ

İmza:

Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Taner ULUÇAY

İmza:

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

31.07.2015

Prof. Dr. H. Ahmet KIRKILIC

Enstitü Müdürü

7

TEZ ETİK ve BİLDİRİM SAYFASI

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Üniversite Öğrencilerinin Görüşleri Doğrultusunda Gitar Çalgısının Popülerlik Durumunun İncelenmesi” başlıklı çalışmanın, tarafımdan, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden olduğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve onurumla doğrularım.

Tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım.

Lisansüstü Eğitim-Öğretim yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim.

30 / 07 / 2015

Hüseyin YILMAZ

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA GİTAR ÇALGISININ POPÜLERLİK DURUMUNUN İNCELENMESİ

Hüseyin YILMAZ

2015, 112 Sayfa

Bu araştırmanın temel amacı, üniversite öğrencilerinin görüşleri doğrultusunda gitar çalgısının popülerlik durumunun incelenerek ortaya konulmasıdır. Bu temel amaç çerçevesinde üniversite öğrencilerinin görüşleri doğrultusunda gitar çalgısının popülerlik durumu nasıldır? sorusuna cevap aranmıştır.

Araştırmada, genel tarama modelinden yararlanılmış, belirlenen konunun temellendirilmesi ve yönlendirilmesi için literatür taraması yapılarak konuyla ilgili bilgiler toplanmıştır. Üniversite öğrencilerinin görüşlerini belirlemek amacı ile araştırmacı tarafından 14 sorudan oluşan bir anket geliştirilmiştir.

Bu araştırmanın çalışma evrenini, Kars ili, 2013-2014 eğitim-öğretim yılında Kafkas üniversitesinde öğrenim görmekte olan 11440 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sınıf Öğretmenliği Bölümünde, Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili Edebiyatı ile Tarih Bölümünde, Fen Fakültesi Kimya Bölümünde, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümünde, İlahiyat Fakültesi Din Kültürü - Ahlak Bilgisi Eğitimi Bölümü ve Veteriner Fakültesi Bölümünde 1, 2, 3, 4. ve 5. (veterine fakültesi) sınıflarda öğrenim görmekte olan 314 öğrenci oluşturmuştur.

Üniversite öğrencilerinin gitar çalgısının popülerlik durumuna ilişkin görüşlerinin incelenmesi amacıyla verilerin frekans (f) ve yüzde (%) değerleri hesaplanmıştır. Öğrencilerin gitarın popülerlik durumuna ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek için cinsiyet, bölüm ve sınıf değişkenleri için Ki-Kare Testi kullanılmıştır.

Araştırma verileri sonucunda ankette yer alan 6, 8 ve 11. sorulara verdikleri yanıtlar incelendiğinde; üniversite öğrencilerinin gitar çalgısını popüler bir çalgı olarak

gördükleri ortaya çıkmıştır. Ayrıca araştırmaya katılan öğrencilerin 12. soruya verdikleri yanıtlar incelendiğinde gitar ile ilgili yapılan etkinliklere katılma konusunda da istekli oldukları görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Müzik, Gitar, Popülerlik, Üniversite Öğrencileri.

ABSTRACT

MASTER'S THESIS

ANALYSIS ON POPULARITY STATUS OF GUITAR INSTRUMENT IN TERMS OF UNIVERSITY STUDENTS' VIEWS

Hüseyin YILMAZ

2015, 112 Pages

The main objective of this study is to analysis the popularity status of guitar instrument in terms of university students' views. In this framework, it is aimed to find answer to the questions “What is the popularity status of the guitar instrument?” in terms of university students' views.

In this study, it is used the general survey model; on the other hand, is used to collect data from the literature regarding this study with the aim of putting the study into a strong background and directed. It is developed the a questionnaires consisting of 14 items by the researcher in order to determine the university students views.

The target population of this study is 11440 university students enrolled for 2013 – 2014 academic years in Kafkas University. The sample of this study is consisting of 314 university students in various grades, 1st, 2nd, 3rd, and 4th grades, from the departments of Turkish Language Teaching and Primary Teacher Training from Faculty of Education, from the departments of English Language and Literature and History from Faculty of Science and Letters, from the department of Business Administration from Faculty of Economics and Administrative Sciences, from Department of Religion and Ethics Teacher Training Theology from Faculty of Theology, in Kafkas University.

It is evaluated the frequency (f) and percentage (%) values to analysis the popularity status of guitar instrument in terms of university students' views. It is tried to find out using chi-square test for gender, department and grades whether there is the significant differences among the students' views on the popularity status of guitar instrument.

As a result of research data, when being analyzed the items numbered as 6, 8, and 11 in questionnaire, it is seem that the students evaluate the guitar as a popular

instrument. However; when analyzed the answers to question 14 by the participant students in this study, it is seem that the students eager to participate in the guitar activities.

Key Words: Music, Guitar, Popularity, University Students.

ÖNSÖZ

Araştırma boyunca, çalışmanın her safhasında yardımcı olup yol gösteren ve yapıcı eleştirileri ile katkı sağlayan danışman hocam Sayın Yrd. Doç. Dr. Ülkü Sevim ŞEN'e, tez savunma jürisinde bulunan Sayın Yrd. Doç.Dr. Ali Korkut ULUDAĞ'a ve Yrd. Doç. Dr. Taner ULUÇAY'a, Sayın Yrd. Doç. Dr. Yavuz ŞEN'e, Yrd. Doç. Dr. Sayın Koray ÇELENK'e, Sayın Okt. Murat Akçelik'e, Sayın Doç. Dr. Cengiz ŞENGÜL'e, Sayın Öğr. Gör. Nurten KIRMIZIBAYRAK'a, Sayın Doç. Dr. Murat TAŞDAN, Sayın Yrd. Doç. Dr. Halil İbrahim KAYA, Sayın Arş. Gör. Metin KARTAL'a, Sayın Arş. Gör. Dr. Ali İbrahim Can GÖZÜM'e, Sayın Arş. Gör. Ceyhun OZAN'a, Müzik öğretmenleri Sayın Ali KAYA ve Haşim VAPUR'a, değerli aileme, eşime, arkadaşlarıma ve bende emeği olan bütün hocalarıma teşekkürü bir borç bilirim.

Erzurum – 2014

Hüseyin YILMAZ

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY TUTANAĞI	i
TEZ ETİK ve BİLDİRİM SAYFASI.....	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT	v
ÖNSÖZ	vii
TABLOLAR DİZİNİ	xi
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	xv
KISALTMALAR VE SİMGELER DİZİNİ	xvi

BİRİNCİ BÖLÜM

1. GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Problemi	3
1.1.1. Alt Problemler	3
1.2. Araştırmanın Amacı	3
1.3. Araştırmanın Önemi	4
1.4. Varsayımlar	4
1.5. Sınırlılıklar	4
1.6. Tanımlar	4

İKİNCİ BÖLÜM

2. KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	6
2.1. Gitar	6
2.2. Gitarın Tarihsel Gelişimi.....	6
2.3. Gitar Çeşitleri	9
2.3.1. Klasik Gitar.....	9
2.3.2. Akustik Gitar	10
2.3.3. Elektro gitar	11
2.3.4. Bas Gitar	13
2.3.5. Jazz Gitar / Bombeli Göğüslü Gitar	14
2.4. Gitarın Yapısı	15
2.4.1. Sap	15

2.4.2. Köprü	15
2.4.3. Eşik	16
2.4.4. Manyetik	16
2.4.5. Tremolo Kolu	16
2.5. Türkiye’de Gitarın Tarihi ve Eğitim Kurumlarındaki Gelişimi	18
2.5.1. Gitar ile İlgili Yapılan Çalışmalar	19
2.6. Popülerlik Kavramı	23
2.7. Popüler Kültür	25
2.8. Müzikte Popülerlik	26
2.9. Popüler Kültür – Popüler Müzik İlişkisi	27
2.10. Gitarın Popülerliği	28

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM.....	31
3.1. Araştırma Modeli	31
3.2. Evren ve Örneklem	31
3.3. Veri Toplama Araçları	32
3.4. Verilerin Analizi	33

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR VE YORUM.....	34
4.1. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Demografik Bilgilerine İlişkin Veriler	34
4.2. Araştırmanın Problem Durumuna İlişkin Bulgular ve Yorum.....	35
4.2.1. Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorum	43
4.2.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorum.....	51
4.2.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorum.....	61

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	70
5.1. Sonuç.....	70
5.2. Öneriler	78

KAYNAKÇA	79
EKLER.....	89
EK 1. Anket	89
EK 2. Kafkas Üniversitesi Rektörlüğü İzin Belgesi	92
ÖZGEÇMİŞ	93

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 3.1. Veri Toplama Aracına İlişkin Görüşleri Alınan Uzman Grubu Özellikleri.....	33
Tablo 4.1. Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı	34
Tablo 4.2. Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Fakülte ve Bölümlere Göre Dağılımı ...	34
Tablo 4.3. Öğrencilerin Sınıflarına Göre Dağılımı.....	35
Tablo 4.4. Herhangi Bir Çalgı Çalıyor musunuz? Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri	36
Tablo 4.5. Ne Çalıyorsunuz? Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri	36
Tablo 4.6. Nerede Öğrendiniz? Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri	37
Tablo 4.7. Bir Çalgı Çalmak İsterseniz Tercihiniz Hangisidir? Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri.....	38
Tablo 4.8. Sizce Çalgı Tercihi Yaparken Kitle İletişim Araçları Bu Tercihi Etkilemekte midir? Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri.....	38
Tablo 4.9. Sizce Ülkemizde Popülerliği Artan Çalgı Aşağıdakilerden Hangisi Olabilir? Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri.....	39
Tablo 4.10. Ailenizde veya Yakın Çevrenizde Gitar Çalan Birisi Var mı? Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri.....	40
Tablo 4.11. Gitar Türlerinden Birini Tercih Etseniz Tercihiniz Hangisi Olurdu? Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri.....	40
Tablo 4.12. Gitar Çalmanın Hangi Yönden Avantajlı Olabileceğini Düşünürsünüz? Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri.....	41
Tablo 4.13. Yaşadığınız Şehirde Gitar Resitalleri Düzenlenmesini İster miydiniz? Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri.....	42
Tablo 4.14. Klasik Gitar veya Herhangi Bir Gitar Türü İle Çalınan Bir Parça Biliyor musunuz? Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri.....	42
Tablo 4.15. Türkiye`de Gitar İcracılığı Konusunda Bildiğiniz (Dinlediğiniz) Kişiler Var mıdır? Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri	43
Tablo 4.16. Herhangi Bir Çalgı Çalıyor musunuz? Sorusuna Verilen Yanıtların Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu	44
Tablo 4.17. Ne Çalıyorsunuz? Sorusuna Verilen Yanıtların Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	44

Tablo 4.18. Nerede Öğrendiniz? Sorusuna Verilen Yanıtların Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	45
Tablo 4.19. Bir Çalgı Çalmak İsterseniz Tercihiniz Aşağıdakilerden Hangisi Olabilir? Sorusuna Verilen Yanıtların Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	45
Tablo 4.20. Çalgı Tercihi Yaparken Kitle İletişim Araçları Bu Tercihi Etkilemekte midir? Sorusuna Verilen Yanıtların Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	46
Tablo 4.21. Ülkemizde Popülerliği Artan Çalgı Hangisidir? Sorusuna Verilen Yanıtların Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu	47
Tablo 4.22. Ailenizde veya Yakın Çevrenizde Gitar Çalan Birisi Var mı? Sorusuna Verilen Yanıtların Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu	47
Tablo 4.23. Gitar Türlerinden Birini Tercih Etseniz Tercihiniz Hangisi Olurdu? Sorusuna Verilen Yanıtların Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	48
Tablo 4.24. Gitar Çalmanın Hangi Yönden Avantajlı Olabileceğini Düşünürsünüz ? Sorusuna Verilen Yanıtların Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	48
Tablo 4.25. Yaşadığınız Şehirde Gitar Resitalleri Düzenlenmesini İster miydiniz? Sorusuna Verilen Yanıtların Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	49
Tablo 4.26. Klasik Gitar veya Herhangi Bir Gitar Türü ile Çalınan Bir Parça Biliyor musunuz? Sorusuna Verilen Yanıtların Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	49
Tablo 4.27. Türkiye`de Gitar İcracılığı Konusunda Bildiğiniz (Dinlediğiniz) Kişiler Var mıdır? Sorusuna Verilen Yanıtların Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	50
Tablo 4.28. Öğrencilerin Görüşlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumuna İlişkin Genel Görünüm.....	50
Tablo 4.29. Herhangi Bir Çalgı Çalıyor musunuz? Sorusuna Verilen Yanıtların Bölüm Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	51

Tablo 4.30. Bir Çalgı Çalmak İsterseniz Tercihiniz Aşağıdakilerden Hangisi Olabilir? Sorusuna Verilen Yanıtların Bölüm Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	52
Tablo 4.31. Çalgı Tercihi Yaparken Kitle İletişim Araçları Bu Tercihi Etkilemekte midir? Sorusuna Verilen Yanıtların Bölüm Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	53
Tablo 4.32. Ülkemizde Popülerliği Artan Çalgı Hangisidir? Sorusuna Verilen Yanıtların Bölüm Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	54
Tablo 4.33. Ailenizde veya Yakın Çevrenizde Gitar Çalan Birisi Var mıdır? Sorusuna Verilen Yanıtların Bölüm Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	55
Tablo 4.34. Gitar Türlerinden Birini Tercih Etseniz Tercihiniz Hangisi Olurdu? Sorusuna Verilen Yanıtların Bölüm Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	56
Tablo 4.35. Gitar Çalmanın Hangi Yönden Avantajlı Olabileceğini Düşünürsünüz? Sorusuna Verilen Yanıtların Bölüm Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	57
Tablo 4.36. Yaşadığınız Şehirde Gitar Resitalleri Düzenlenmesini İster miydiniz? Sorusuna Verilen Yanıtların Bölüm Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	58
Tablo 4.37. Klasik Gitar veya Herhangi Bir Gitar Türü ile Çalınan Bir Parça Biliyor musunuz? Sorusuna Verilen Yanıtların Bölüm Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	59
Tablo 4.38. Türkiye`de Gitar İcracılığı Konusunda Bildiğiniz (Dinlediğiniz) Kişiler Var mıdır? Sorusuna Verilen Yanıtların Bölüm Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	59
Tablo 4.39. Öğrencilerin Görüşlerinin Bölüm Değişkenine Göre Farklılaşma Durumuna İlişkin Genel Görünüm.....	60
Tablo 4.40. Herhangi Bir Çalgı Çalıyor musunuz? Sorusuna Verilen Yanıtların Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	61
Tablo 4.41. Ne Çalıyorsunuz? Sorusuna Verilen Yanıtların Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	62

Tablo 4.42. Bir Çalgı Çalmak İsterseniz Tercihiniz Aşağıdakilerden Hangisi Olabilir? Sorusuna Verilen Yanıtların Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	62
Tablo 4.43. Çalgı Tercihi Yaparken Kitle İletişim Araçları Bu Tercihi Etkilemekte midir? Sorusuna Verilen Yanıtların Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	63
Tablo 4.44. Ülkemizde Popülerliği Artan Çalgı Hangisidir? Sorusuna Verilen Yanıtların Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	64
Tablo 4.45. Ailenizde veya Yakın Çevrenizde Gitar Çalan Birisi Var mıdır? Sorusuna Verilen Yanıtların Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	64
Tablo 4.46. Gitar Türlerinden Birini Tercih Etseniz Tercihiniz Hangisi Olurdu? Sorusuna Verilen Yanıtların Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	65
Tablo 4.47. Gitar Çalmanın Hangi Yönden Avantajlı Olabileceğini Düşünürsünüz? Sorusuna Verilen Yanıtların Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	66
Tablo 4.48. Yaşadığınız Şehirde Gitar Resitalleri Düzenlenmesini İster miydiniz? Sorusuna Verilen Yanıtların Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	66
Tablo 4.49. Klasik Gitar veya Herhangi Bir Gitar Türü İle Çalınan Bir Parça Biliyor musunuz? Sorusuna Verilen Yanıtların Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	67
Tablo 4.50. Türkiye`de Gitar İcracılığı Konusunda Bildiğiniz (Dinlediğiniz) Kişiler Var mıdır? Sorusuna Verilen Yanıtların Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu.....	67
Tablo 4.51. Öğrencilerin Görüşlerinin Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumuna İlişkin Genel Görünüm.....	68

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 2.1. Hitit gitarı görüntüsü.....	7
Şekil 2.2. Klasik gitar görüntüsü.....	10
Şekil 2.3. Akustik gitar görüntüsü	11
Şekil 2.4. Elektro gitar görüntüsü	12
Şekil 2.5. Dört telli perdeli bas gitar görüntüsü	14
Şekil 2.6. Jazz gitar / bombeli göğüslü gitar görüntüsü	14
Şekil 2.7. Gitarın kısımları.	17

KISALTMALAR VE SİMGELER DİZİNİ

A.B.D	: Amerika Birleşik Devletleri
Akt.	: Aktaran
Cm	: Santimetre
F	: Frekans
Mm	: Milimetre
M.Ö.	: Milattan Önce
M.S.	: Milattan Sonra
N	: Sayı
P	: Anlamlılık değeri
TDK	: Türk Dil Kurumu
ss	: Standart Sapma
Sd	: Serbestlik derecesi
SPSS	: The Statistical Packet for The Social Sciences - Sosyal Bilimler İçin İstatistik Paketi
X²	: Ki - kare
Yy	:Yüzyıl
Vb	:Ve benzeri
V.s	:Ve saire
%	:Yüzde

BİRİNCİ BÖLÜM

1. GİRİŞ

Müzik, seslerle anlatılan bir sanattır. Malzemesi seslerdir; sesleri birleştirip düzenleyen ve bir anlatım sanatına dönüştüren ise insandır. Müzik, insana duyup düşündüklerini seslerle anlatma olanağı veren bir dildir. Müzik, yaşamın her evresinde ve hemen her alanında insanı saran, insanın neredeyse onsuz edemediği bir olgudur (Say, 2002: 17-18).

Müzik, duygu, düşünce, izlenim ve tasarımları; başka gereçlerinde yardımıyla ya da katkısıyla belli olay, durum ve olguları veya gerçekleri, belirli bir amaç ve yöntemle aynı zamanda belirli bir güzellik kavram ve anlayışına göre oluşturulup birleştirilmiş seslerle işleyip biçimlendiren, yansıtan, anlatan ve etkileyen estetik bir bütündür. Müzik bir akustik-estetik anlatışım, bildirişim, iletişim ve etkileşim sistemidir. Müzik insanın semboller dünyasının bir parçasıdır. Müzik, insanın bir kullanım yararlanım nesnesidir. Müzik vokal – sözel dili taşıma aracıdır (Uçan, 2005: 124-126).

Müzik tarihi, toplumsal, gelenek ve görenek içinde yaratılan bir olgudur. Müzik geçmiş ile gelecek arasında dinamik bağlar kurar. Kültürün çok yönlülüğünün sonucu olan insan değerlerini dile getirir (Say, 2002: 17-19).

Yurga'ya göre (1993) müzik, çok yönlü ve çok sesli düşünme alışkanlığı ile birlikte; saygı, sevgi, beraberlik, yaratıcılık gibi duyguların var olması, gelişmesinde en önemli temel öğeleri oluşturmaktadır (s. 8).

Uçan'a göre (2005) müzik eğitiminin üç ana türü bulunmaktadır. Bunlar genel müzik eğitimi, özengen müzik eğitimi ve mesleki müzik eğitimi olarak ifade edilmektedir; genel müzik eğitimi, yaşı/kimliği, okulu/bölümü, kodu/dalı, alanı/programı, işi/mesleği ne olursa olsun, her aşamada/her düzeyde herkese yönelik olup, temelde dengeli ve mutlu bir yaşam için gerekli olan ortak genel müzik kültürünü ve buna ilişkin davranışlar kazandırmayı hedefler. Özengen müzik eğitimi, müziği ya da müziğin belli bir kolunu/dalını/türünü, maddi kazanç gözetmeksizin yalnızca zevk için öğrenen ve yapan kişilere yönelik olup, ilgili/istekli yatkın olanlara aktif bir müziksel

katılım sürdürüp davranış değişiklikleri kazandırıp geliştirmeyi hedef alır. Mesleki müzik eğitiminde ise, müziğin bütününe ya da belli bir kolunu/dalını/türü ile ilgili bir işi, meslek ya da uğraşı/uzmanlık alanı olarak seçen, seçmek isteyen seçme olasılığı bulunan ya da öyle görünen kişilere yönelik olup, yetenekli ve istekli olma koşulu ile uzmanlığın gerektirdiği müziksel davranışları ve davranış değişiklikleri kazandırmayı hedefler (s.107).

Müzik eğitiminin önemli boyutlarından birini de çalgı eğitimi oluşturmaktadır. Müzik eğitiminin üç ana türünde de etkin bir role sahip olan çalgılar insan tarafından ortaya çıkarılarak geliştirilmiştir.

İnsan, yeryüzünde kültür üreten tek varlıktır. Kültür üretmenin önkoşulu ise alet kullanmasıdır. Alet kullanımı, kültür üretme bilincidir. Çalgılarda birer alet olduğuna göre, onları icat eden ve kullanan insanlar kültür üretmişlerdir. Çalgı, “müziksel sesler üreten alet” olarak tanımlanabilir. Ama bu alet sesleri kendiliğinden değil, onu icat eden ve kullanan insanın fiziksel/ruhsal edimi ile olur (Say, 2002: 181).

Geçmişten günümüze zaman içerisinde son şeklini alarak yaygın bir şekilde kullanılan çalgılar müziğin ifadesinde son derece etkin bir rol oynamaktadır. Bu çalgılardan biriside genel, mesleki ve özengen (amatör) müzik eğitiminde yaygın olarak kullanılmakta olan gitardır.

Gitar, günümüzde en yaygın şekilde kullanılan çalgılardan biridir. Vokal müziğe eşlik etmesinin getirdiği yaygın kullanımının yanı sıra solo çalgı özelliğiyle de öne çıkan alternatif bir çalgıdır (Karabulut, 2013: 111). Gitar; ritimsel, ezgisel, tınısal ve armonisel tüm işlevlere sahip bir çalgıdır. Piyano ile seslendirilen pek çok eser gitarla da seslendirilebilir. Fiyatı yüksek olan bir çalgı değildir. Okul şarkıları için fevkalade güzellikte bir eşlik çalgısıdır. Aynı zamanda çocukların ve gençlerin büyük ilgi gösterdiği günümüz popüler müziklerinin de beğenilen çalgısıdır (Kıvrak, 2003: 62-64).

Günümüzde gitar çeşitli müzik türlerinde değişik şekillerde kullanımı, çalgının yapısından kaynaklı polifonik özelliği ve sunduğu tını zenginliğiyle besteci ve seslendiricilere kapsamlı bir müziksel ifade imkânı tanıyan bir çalgıdır. Belki de bu yüzden ki gitar, genel, mesleki ve amatör müzik eğitiminde fazla tercih edilen popüler bir çalgı halini almıştır (Bingöl, 2010: IV).

Ülkemizde son dönemlerde gitarın eğitim amaçlı ve günlük yaşamda (amatör olarak) kullanımının yaygınlaşması, yapılan bilimsel araştırmalara da yansımaktadır. Gitara ilişkin literatür taraması yapıldığında gitarın pek çok yönüyle ele alındığı görülmüştür. Gitarın müzik eğitiminde mesleki ve özengen (amatör) anlamda kullanımı ile ilgili pek çok çalışma mevcut iken gitarın popülerliğini konu alan çalışma olmadığı tespit edilmiştir. Bu nedenle bu araştırmada üniversite öğrencilerinin görüşleri doğrultusunda gitar çalgısının popülerlik durumu ele alınmıştır.

1.1. Araştırmanın Problemi

Bu araştırmada, üniversite öğrencilerinin görüşleri doğrultusunda gitar çalgısının popülerlik durumu; cinsiyet, öğrenim gördükleri bölüm ve sınıf gibi bağımsız değişkenlere göre incelenmiştir. Buna göre araştırmanın problem cümlesi; üniversite öğrencilerinin görüşleri doğrultusunda gitar çalgısının popülerlik durumu nasıldır? şeklinde oluşturulmuştur.

1.1.1. Alt Problemler

Araştırmanın alt problemleri ise, üniversite öğrencilerinin görüşleri doğrultusunda gitar çalgısının popülerlik durumu;

- a) Öğrencilerin cinsiyetine göre farklılık göstermekte midir?
- b) Öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümlere göre farklılık göstermekte midir?
- c) Öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf düzeyine göre farklılık göstermekte midir? şeklinde oluşturulmuştur.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın temel amacı, üniversite öğrencilerinin görüşleri doğrultusunda gitar çalgısının popülerlik durumunun incelenerek ortaya konulmasıdır. Bu temel amaç çerçevesinde üniversite öğrencilerinin görüşleri doğrultusunda gitar çalgısının popülerlik durumu nasıldır? sorusuna cevap aranmıştır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma;

- ✓ Gitar çalgısının popülerliği yönüyle ele alınan ilk çalışma olması olması bakımından,
- ✓ Üniversite öğrencilerinin gitar çalgısının popülerlik durumuna ilişkin görüşlerini ortaya koyan ilk çalışma olması bakımından önem taşımaktadır.

1.4. Varsayımlar

Bu araştırmada;

- ✓ Araştırma için görüşleri alınan üniversite öğrencilerinin yanıtlarının gerçek durumu yansıttığı,
- ✓ Seçilen örneklemin evreni temsil ettiği,
- ✓ Kullanılan veri toplama aracının geçerli ve güvenilir olduğu temel varsayımlarıyla hareket edilmiştir.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırmada;

- ✓ Kafkas Üniversitesi'nin öğrencileri ile,
- ✓ Kafkas Üniversitesi'nde 2013-2014 Eğitim-Öğretim yılında Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sınıf Öğretmenliği Bölümlerinde, Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili Edebiyatı ile Tarih Bölümlerinde, Fen Fakültesi Kimya Bölümünde, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümünde, İlahiyat Fakültesi Din Kültürü - Ahlak Bilgisi Eğitimi Bölümü ve Veteriner Fakültesi Bölümlerinde 1, 2, 3, 4. ve 5. Sınıflarda (veteriner fakültesi) öğrenim görmekte olan 314 öğrenci ile sınırlı tutulmuştur.

1.6. Tanımlar

Akustik: Fizik biliminin konusu ses olan kolu, yankıbilim (Sözer, 1986: 23).

Çalgı: Müzik sesleri çıkarmak amacıyla yapılmış aygıt (Sözer, 1986: 166).

Gitar: Altı tele sahip olan ve tel uzunluğunun 65-66 cm olan telleri Mi, La, Re, Sol, Si, Mi olarak akor edilen ve ses genişliği üç buçuk oktav olan bir çalgıdır (Say, 2002: 193).

Masif: Kasalı çalgılarda kullanılan enli, tek parça ağaç (TDK, 1992: 605)

Popülerlik: Türk Dil Kurumu’nun sözlüğünde popüler; “halkın zevkine uygun, halk tarafından tutulan ve herkesin tanıdığı” anlamlarıyla yer almıştır (TDK, 1992: 1195).

İKİNCİ BÖLÜM

2. KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Araştırmanın bu kısımda, gitar, gitarın tarihsel gelişimi, gitar çeşitleri, gitarın yapısı, Türkiye’de gitarın tarihi ve eğitim kurumlarındaki gelişimi, gitar ile ilgili yapılan çalışmalar ve bunun yanısıra konumuz itibari ile popülerlik kavramı, popüler kültür, müzikte popülerlik, popüler kültür–popüler müzik ilişkisi, gitarın popülerliği hakkında kuramsal bilgilere yer verilmiştir.

2.1. Gitar

Gitar ilk atası olan Lavta ailesinin bir üyesidir. Gitar kullanım alanı ve zaman olarak, eski uygarlıklara dayanan, ilk örneklerine Mezopotamya ve Anadolu’ da rastlanan, sonradan 12. ve 13. yy.’da İspanya’da oradan da 16. yy’ da Avrupa’da yaygınlaşan bir çalgıdır. Gitar’ın özellikleri incelendiğinde perdeli ve uzun saplı, telleri parmaklarla çekilerek ya da vurularak hafif müzik ve caz da mızrap (pena) ile çalınan, kendine özgü ince belli gövdeli, son şekli ile düz sırtlı ve altı telli (Mi-La-Re-Sol-Si-Mi), üç buçuk oktavlık sese sahip olduğu söylenebilir (Aktüze, 2004: 222).

Gitar hem yerel hemde dünya çapında kültürel alanda birleşen bir çalgı olup, materyali ve tınısı küresel döngü içerisinde göreceli olarak standardize edilmiştir. Bu standardizasyona paralel biçimde de gitar, kültürler tarafından yeniden anlamlandırılmış ve yorumlanmıştır. Bugün dünya çapında çoğu müziğin merkez noktasında yer alan gitar; klasik, akustik, elektrik, perdesiz, çift saplı, mikrotanal gibi birçok farklı çeşidi ile dünya üzerindeki birbirlerinden farklı kültürde yer alan bir çalgıdır (Eroğlu, 2012: 500).

2.2. Gitarın Tarihsel Gelişimi

Gitarın tarihsel gelişimi incelendiğinde; gitarın ilk ortaya çıkışından günümüze kadar, değişik şekiller ve farklı isimlerle gelişim aşamaları geçirdiği anlaşılmaktadır. “Hitit Gitarı, gitar çeşidi çalgılar içerisinde, en eski olarak bilinir. Gitar çalan insan oymalı kaya motifi, Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesindedir. Yaklaşık 3300 yıl

(M.Ö. 1400) öncesine ait olan bu motif, Alacahöyük çevresinde yapılan kazı ve çalışmalarda çıkmıştır. Dikkatli bakıldığında gitarın sapında perdeler olduğu görülür. Gitarın tipi bugünkü klasik gitar şekline benzemektedir. Öte taraftan da Mısır'da da uzun saplı Lut'lar vardı. Arkeolojik bilgiler ışığında incelemeler devam ettirildiğinde M.Ö 400 yıllarında Akdeniz kıyılarında gitara benzeyen çalgılara da rastlanmaktadır (Kanneci, 2009: 4).

Şekil 2.1. Hitit gitarı görüntüsü

Grek'ler ve Romalı'larda da fazla miktarda görülen bu çalgılar günümüzdeki gitar tekniğine çok benzer şekillerde çalınıyordu. M.S 1500 yıllarında Vihuela denilen bir çalgı İber Yarımadası'nda ortaya çıkmıştır. Birçok şekillerinin ortaya çıkmasına rağmen en belirgin olanı altı çift telli olanıdır. Çift olan teller aynı ton ya da oktavlarına akord edilir. Bu çağda çok sesli müzik çok önem kazanmıştır. Barok Çağ'ın başladığı zamanlarda İtalya'da oluşan İtalyan gitar şekli bugün kullanılan gitarlara daha da benziyordu. Gitarın ses deliği günümüz gitardaki gibi olup; tamamen açıktı. Klavye de ki perdeler ses deliğine kadar uzanıyordu. Genellikle beş çift tel kullanılıyordu. Bu gitarların dört çift, bir tek; beş çift telli olan tipleride vardı (Kanneci, 2009: 4).

Gitara benzer çalgı aletleri 12. ve 13. yüzyıl Fransa ve İspanya kiliselerinde ki kabartmalarda da görülmüştür. Bu çalgı aletleri İspanya'da Guitarra Morisca ve Guitarra Latina olarak iki ayrı adla biliniyordu. İsmi geçen bu iki türden Guitarra Morisca zamanla lavta türüne, guitarra latina ise vihuela türüne doğru gelişme göstermiştir. Guitarra Moriscanın gövdesi ovaldi ve üzerinde birçok ses deliği bulunmaktaydı. Guitarra latinanın ise gövdesi iki yandan içe doğru kıvrımlıydı ve yassı yapısı ile Vihuela'ya benzeyen çalgıların isimleriydi (Elmas, 2003: 13-14).

Gitarın öncüsü sayılan Lut'un M.Ö. 1000 yılında Mısır ve Babil medeniyetleri zamanında ortaya çıktığı sanılmaktadır (Küçükay, 1992: 5-6). Haçlı seferlerinden sonra Avrupa'ya yerleşen çalgı "Lut" (Lavta) tur (Say, 1992). Lavta, Araplar tarafından Avrupa'ya getirilen udun değiştirilmiş şeklidir ve İspanya'da adına laud denilmiştir. Lavta'da perde sistemi kullanılmış ve eşit temperaman sağlanmıştır. Lavta, değişik ülkelerde farklı şekillerde kullanılmıştır. Bu sebeple çok çeşitli tel ve akort sisteminin kullanıldığı görülmektedir (Noad 1974'den akt. Bingöl, 2010: 25).

Yöndem (1992)'e göre; bugün gelişim evrelerine göre şekil, teknik ve dağar açısından 16. yy'da kullanılan Vihuela'dan günümüz gitarına kadar olan gitar ailesi elde bulunan notalar göz önünde bulundurularak, üç bölümde incelenebilir. Rönesans döneminde Vihuela, Barok dönemde Lavta ve Lut, günümüze kadar olan dönemde ise Gitar'dır (s. 5).

Bugün kullanılan Modern Gitar'ı ilk yapan kişi İspanya'nın Almeria Bölgesinden Torres'dir. Torres bu tipteki ilk gitarın 1863 yılında yapmış ve modern gitarın gelişmesine en önemli adımı atmıştır. Geliştirdiği 650 mm.tel uzunluğu o kadar önemli bir karardı ki; daha sonra tel boyu, standart uzunluk olarak kullanıldı (Kanneçi, 2009: 4).

Gitar büyük zaferini 17. yüzyılda yakalamıştır. Bu durum o yüzyıldan günümüze kadar gelmiş çok sayıdaki gitar ve bestelerinden anlaşılmaktadır. 17. yüzyılda gitar, kralların saraylarına, zengin ailelerin hayatlarına girmiş, sosyetenin geniş kitlelerine hitap etmeye başlamıştır. Bu yüzden, bu enstruman için beste yapanların, gitar yapımcılarının ve gitaristlerin sayısı oldukça fazla olmaya başlamıştır (Elmas, 2003: 16).

Gitar müziği, 16. yüzyıldan 18. yüzyıla kadar ya Tabulatur (ses perdeleri yerine parmak pozisyonlarını gösteren nota yazım sistemi) biçiminde ya da alfabetik akor simgeleri sistemiyle yazılıyordu. 1586 yılında çıkarılan ilk gitar metodu İspanyol Gitarı olarak adlandırılan beş çift telli çalgı içindir. Daha önceki gitarlar dört, Vihuela ise altı çift tellidir. Günümüzde kullanılan klasik gitarlar ise tek altı tellidir ve bunun 18. yüzyıldan bu yana böyle olduğu Fernando Sor'un altı telli Romantik Gitar kullanmasıyla anlaşılmaktadır. Gitar, 18. yy. sonlarına kadar pek çok aşamadan geçmiş

ve altıncı telinin eklenmesiyle günümüzde kullanılan şeklinin ilk örneklerini oluşturmuştur (Küçükay, 1992: 5-6).

Klasik gitar 18. yüzyılda bazı önemli besteciler sayesinde gelişmeye başlamıştır. D. Aguado, M. Giuliani ve F. Sor gibi sanatçılar belirgin bir teknik virtüözite gerektiren müzik eserleri üretmişlerdir (Chapman, 2009: 9).

2.3. Gitar Çeşitleri

Gitar çeşitleri; klasik gitar, akustik gitar, elektro gitar, bas gitar ve caz gitar olup aşağıda genel özelliklerine yer verilmiştir.

2.3.1. Klasik Gitar

Klasik gitar; pop, caz, folk, klasik müzik gibi çok çeşitli müzik türlerinde kullanılmasından ötürü dünyada ve ülkemizde oldukça popülerdir. Klasik gitar, farklı efektler aracılığıyla anlatım gücünü arttırabilen ve seslendirme teknikleri açısından sayısız olanağa sahip olan bir çalgıdır (Yöndem, 1998: 5).

Yalçın (2013)' a göre; “Popülerliği hızla artan klasik gitar, herkesçe tanınması kolaylaştırılan, genel, amatör ve mesleki müzik eğitiminde önemli bir yere sahip olan çalgılar arasındadır. Bu durumun başlıca nedenlerinden birkaçı, gitarın çok çeşitli müzik türlerinde kullanılabilmesi, her ülkeden bestecilerin uzun yıllar bu çalgı için besteler yapmış olması, müzik eğitiminde rahat taşınabilirliği ve fiyatının uygun olması ile çoksesli müziklerde kullanılabilirliğinin olmasıdır” (s. 1).

Yaygın kullanılan klasik gitar, çeşitli malzemelerden yapılmıştır. Bu bağlamda incelendiğinde, gövde ağacı Brezilya veya Hint gül ağacından; demirden oluşan 19 perde ve abanoz klavyeye sahip; sapı ise sedir, maun, gül vb. ağacından imal edilir. Gövde kenarları tahta kakmalarla bağlanmıştır ve ses deliğinin etrafında bir tezyin (süsleme) rozeti bulunur. Modern klasik gitar 19.yüzyılda İspanyadan gelişerek bugünkü halini almıştır. İspanyol gitar yapımcısı Antonio Torres (1817-1892) büyük gövdeli bir gitar modeli tasarlayarak ses derinlik ve şiddeti ile ton kalitesini artırmak amacı ile yelpaze destek sistemini geliştirmiştir. Torres'in çalışmaları gitar yapım tarihindeki en önemli gelişmeler arasındadır. Torres çalgının ölçülerini çok az büyütmüş ve sapını genişletmiştir. Standart tel uzunluğu olan 65 cm'yi saptamış ve modern eşiği bularak,

daha önce çivilere tutturulan tellerin köprüye bağlanmasını sağlamıştır. Torres'in standardize ettiği ölçüler sonraki yapımcılar için esas olmuş ve onun yaptığı gitarlar çok sevilip beğenilir olmuştur (Elmas, 2003: 23).

Şekil 2.2. Klasik gitar görüntüsü

2.3.2. Akustik Gitar

Akustik gitarın özellikleri incelendiğinde, gövdeleri temelde iki tip olur: İçi boş gövde ve dolu (masif) gövde. Bir akustik gitarın çıkardığı sesin kaynağı, içi boş olan gövdesidir. Akustik gitarın gövdesi, ön kısmı, yanlar ve arka kısımdan oluşur. Çalgının ön tarafı, ya da ön yüzü, tellerin hemen altında bulunur. Ses deliği ya da ses boşluğu, ön yüzün merkezinde ki yuvarlak deliktir ve çalgıdan çıkan ses buradan yayılır. Yanlar ön yüz ile ona paralel geniş bir yüzey olan arka yüzün arasında kalan dar parçalardır. Bazı akustik gitarlarda, ön yüzeyde ses deliğinin hemen altına yapıştırılan ve pena koruması adı verilen plastik bir parça bulunur. Pena ile verilebilecek hasardan korunmak için yapılmıştır (Jackson, 2011: 18).

Çelik telli akustik gitarlar ilk olarak 19. yüzyıl Amerika'da ortaya çıkmıştır. Bu dönemde Avrupa geleneklerinden yola çıkarak yeni tür akustik gitar imal eden pek çok Amerikan üreticisi vardır. Çelik teller 1860 ile 1900 yılları arasında yaygınlaşmış. 1930'larda ise standart bir aksam haline gelmiştir. Günümüzde üretilen çelik telli akustik gitarlar boynuzlu ve elektro akustik modeller gibi pek çok değişik biçimde karşımıza çıkmaktadır (Chapman, 2009: 26).

Şekil 2.3. Akustik gitar görüntüsü

2.3.3. Elektro gitar

Elektro gitar kökeni 16. yüzyıla dayanan akustik kasalı klasik gitar, sesin, elektrik kullanılarak elde edilmesi fikriyle elektro gitar halini almıştır. Akustik kasa yerine, akustiği olmayan gövde kullanılmaya başlanmıştır. Gövde üzerine yerleştirilen manyetikler sesi alıp amplifikatöre (ses yükselticiye) iletir. Amplifikatör, elektronik bir ses yükselticidir. Gelen zayıf ses sinyallerinin güçlenerek daha yüksek ses yoğunluğu duyulmasını sağlamaktadır. Elektro gitar tipleri; elektronik gitar ortaya çıktıktan sonra, arkasından bas gitar gelmiş ve pre-amfili gitarlar gibi başka gitar tipleride türemiştir. Manyetik sayısı modelden modele değişebilir. Tremolo kolu her elektro gitarda olmayabilir. Gövde şekilleri değişebilir (8 rakamı, v harfi şeklinde vs) (İşbilen ve Erdoğan, 2012: 4).

1960’larda gitara dayalı pop gruplarının başarısı üzerine elektro-gitarlar çok büyük bir popülerite kazanmıştır. Kısa zamanlar içinde hem şahıslar hemde firmalar tarafından elektro gitarlar üretilmeye başlamış ve profesyonel müzisyenlerin olduğu kadar meraklı amatörlerin de hizmetine sunulmuştur. Masif gövdeli gitarlar son yirmi beş yıl içerisinde elektro gitar dünyasına hâkim olmuştur. En çok kullanılan çalgı aletleri ya 1950’ler de geliştirilen geleneksel modeller, ya da bunlardan yola çıkılarak modern donanımların, uzatılmış klavyeler ve alışılmadık boyalar gibi yeni özelliklerin eklendiği modellerdir. Kullanılan malzemeler ve gitarın yapısı daha rahat bir çalınabilirlik için geliştirilmiştir. Modern icracılar artık tek ve çift sarımlı manyetiklerin

tonlarını birleştirebilen, gelişmiş kilitli bir tremolo sistemi bulunan bütün ses aralıklarında iyi bir entonasyon, duyarlılık sağlayan ve rahat çalınabilen bir sapa sahip bir çalgı aleti istemektedir (Chapman, 2009: 34).

Şekil 2.4. Elektro gitar görüntüsü

Elektro gitar çok basit bir tanımla tellerin titreşimini gövdesinde bulunan manyetikler sayesinde elektriğe çeviren ve bir amplifikatöre bağlandığında yüksek miktarda ses alınabilen gitardır. Diğer gitarlarla elektro gitarların kısımları genel olarak aynıdır. Gitarda gövde manyetikleri, sesin tonu ve seviyesini ayarlayan kontrol devrelerini içeren ve tellerin bir ucunun bağlandığı bölümdür. Teller, köprü adı verilen metal bir donanımın üstünden geçerek ya gövdeye doğru ya da köprünün kendisine bağlanmaktadır. Tellerin hemen altında, köprüyle sap arasında yer alan, tellerin mekanik titreşimini elektiriğe çeviren manyetikler, gövdenin içine yerleştirilen elektronik ses kontrol devresine bağlıdır. Bu devre, manyetiklerden gelen sinyalin, amplifikatöre gitmeden önce tonunda ve ses seviyesinde değişiklik yapmak için kullanılır. Ayrıca yine gövdedeki manyetik seçici anahtar, sesin rengini değiştirmek için istenilen manyetik veya manyetiklerin seçilmesini sağlar (Öcek, 1996: 7).

Akort burguları telleri, burgularla gevşeterek ya da sıkarak akort edilir. Perdeleri iki ince demir (fret) arasında kalan kısımdır. Elektro gitarın ortalama 22 perdesi vardır. Klavye üzerinde perde olan elektro gitarın boyun kısmıdır. Manyetikler tellerden gelen titreşimleri anfiye (ses yükselticiye) gönderir. Köprüsü tellerin sabit durmasını sağlar. Gövde üzerinde manyetikler ve ses açma kapama düğmeleri bulunan içi dolgulu kasa. Manyetik seçmek için kullanılır. Ses düğmeleri volüm ve kontrolü yaparken kullanılır.

Tremolo kolu, köprünün gevşetilmesi veya gerilmesini sağlayan metal kola denir (İşbilen ve Erdoğan, 2012: 2).

2.3.4. Bas Gitar

Bas gitar genellikle elektrikli bas gitara verilen isimdir. Kontrabas yerine kullanılan 4 telli (Mİ-La-Re-Sol) çalgıdır. Büyük gövdeli, iki saplı, alışılmış altı telden başka boşa gerili beş-oniki teli daha olan bir çalgıdır (Aktüze, 2004: 47-48).

Bas gitarın kafa bölümü sap ağacının uzantısıdır. Tellerin üst eşiğe sağlamca oturabilmeleri için hafifçe arkaya doğru eğim verilmiştir. Sapın içindeki ayar çubuğunun vidasına buradaki bir delikten ulaşılır. Bu deliğin üzerinde bazen bir kapak bulunabilir. Bas gitarda sap bölümü genellikle, yumuşak-sert bir ağaç olan kelebek'ten (akçaağaç) yapılır. Kurudukça formunun bozulma ihtimaline karşı ortasına daha sert bir ağaçtan şerit şeklindeki bir destek konulabilir. Bas gitarda klavye gül maun, abanoz ya da kelebek gibi sert ağaçlardan ya da bazı sentetik maddelerden yapılmış ve sapın ön yüzüne yapıştırılmış, birkaç milim kalınlığında bir parçadır. Gitarın gövdesi tek parça ağaçtan olabilir ya da ön yüzde genellikle desenli başka bir ağaç kullanılmış veya çeşitli sayılarda ve büyüklüklerde farklı ağaç parçalarının çeşitli şekillerde yapıştırılarak birleştirilmesi ile ortaya çıkarılmış olabilir (Onur, 2008: 4).

Bas gitarda kullanılan ağaçlar çok çeşitlidir. Manyetikler; kimi bas gitarlarda gövde üzerine yalnızca bir noktada, kimilerinde ise iki hatta üç farklı noktada manyetik bulunur. Tellerin titreşiminin alındığı nokta önemlidir çünkü farklı noktalardan farklı tonlar çıkar. Gitarın potansiyometresi (kısaca pot)'nda bir devreden geçen akımı ve voltajı ayarlı dirençtir. Gitarlarda olduğu gibi, dairesel hareketli ya da grafik equalizerlere olduğu gibi, sürgülü de olabilir (Onur, 2008: 6).

Şekil 2.5. Dört telli perdeli bas gitar görüntüsü

2.3.5. Jazz Gitar

Bombeli göğüslü çelik telli gitarlar genellikle pena ile çalınır ve caz türlerinde yaygın olarak kullanılır. Bombeli göğüslü gitarlar akustik ve elektro olmak üzere iki ana gruba ayrılır. Bu tip gitarlar 19. yüzyılın sonlarında A.B.D’de geliştirilmiştir ve pek çok gitar üreticisi tarafından hala imal edilmektedir. Bu tip gitarların ilk yaratıcısı masif ahşaptan oyulmuş bombeli göğüslü ve sırtlı göğüslü gitarlar, mandolinler ve daha başka perdeli çalgılar yapan Orville Gibsondur. Bu göğüslü gitarlar 20. yüzyılda değişikliklere uğramış ve akustik yapılarının zenginleşmesi, boynuzlarla manyetiklerin kullanılmaya başlaması gibi gelişmeler yaşanmıştır (Chapman, 2009: 30).

Şekil 2.6. Jazz gitar / bombeli göğüslü gitar görüntüsü

Yukarıda tanımlanan gitar çeşitleri dışında, günümüzde kullanılmakta olan farklı gitar çeşitlerine de rastlanmaktadır. Bu gitarlar; perdesiz gitar, lapsteel gitar, yedi telli gitar, on iki telli gitar ve weissenborn gitarlar şeklinde sıralanabilir.

2.4. Gitarın Yapısı

Gitar sap ve gövde olmak üzere iki ana kısımdan oluşur. Gövde kısmında ses deliği ve alt eşik yer almaktadır. Gövde ile bağlantılı bulunan sap kısmı tellerin, perdelerin, akort bulgularının bulunduğu kısımdır (Bkz. Şekil 2.7).

2.4.1. Sap

Gitarın klavyesinin bulunduğu bölümdür. Gitarda; sap, başı, sap çubuğu (truss rod) ve klavyeyi bağlayan kısımdır. Gitarın diğer parçalarına göre daha ince ve uzun olduğu için, tellerin uyguladığı kuvvete dayanıklı olması gereklidir. Birçok gitarda sap bazı sorunlar yaratmakta, iyi kurutulmamaş ağaçtan yapılan sap zamanla tellerin kuvveti karşısında eğilmekte ve gitarın tüm tonalitesi kaybolmaktadır. Bunun için gitarın sapı sert ve esnemeyen ve sonradan eğrilmemesi için çok iyi kurutulmuş bir ağaçtan yapılmalıdır. Bazı gitarlarda sap ve gövdenin bir kısmı aynı ağaç parçasından yapılır (Öcek,1996: 22-23).

Sap genelde gitara yapıştırılmış ya da civatalanmış olur, bazen de gitarın gövdesiyle birlikte tek parça olarak şekillendirilebilir. Çoğunlukla içinden geçen metalden yapılmış bir destek parçasıyla güçlendirilir ve ufak eğikliklere ya da bükülmelere karşı ayarlanabilir. Sapın ön yüzünde (genellikle maun ya da fildişinden yapılmış) düz bir parça ahşap bulunur ve buna klavye denir. Klavye perdeler diye adlandırılan bölümlere ayrılmıştır. Bu bölümler, ahşap sap üzerine gömülmüş tel parçalarıyla işaretlenmiştir (Jackson, 2011: 20).

2.4.2. Köprü

Köprü gövdede yer alan ve tellerin bir ucunun bağlandığı mekaniktir. Köprüler, tellerin tutturuluş şekillerine göre sınıflandırmak mümkündür. Köprünün yapıldığı malzeme sesin sürekliliğini artırmada önemli rol oynamaktadır. Köprü yapımında pirinç gibi sert metaller veya başka sert alaşımlar kullanıldığından, ses kısa sürede sönmemekte, sesin sürekliliği artmakta, gitarın tonu daha keskin ve temiz olmaktadır. Köprünün altına, gövdenin içine yerleştirilen sert bir metal parçası sesin sürekliliğini artırmak için kullanılabilir (Öcek, 1996: 13-15).

2.4.3. Eşik

Klavyenin bitip başın başladığı yerde tellerin titreşen bölümünü sonlandıran parçadır. Üst eşik açık telin tonunu belirler. Genelde kemikten yapılır ama sert metallerden de yapılan üst eşikler daha iyi bir ses sürekliliğini sağlarlar. Bazende kemik yerine sert plastik gibi malzemeler üst eşik yapımında kullanılabilir. Eşiğin üstünde her telin oturacağı oyuklar bulunur. Bu oyukların derinliği çok önemlidir. Derinlik birinci perdedeki notaya basmanın, ikinci perdedeki notaya basmak kadar kolay olacağı şekilde ayarlanmalıdır (Öcek, 1996: 29).

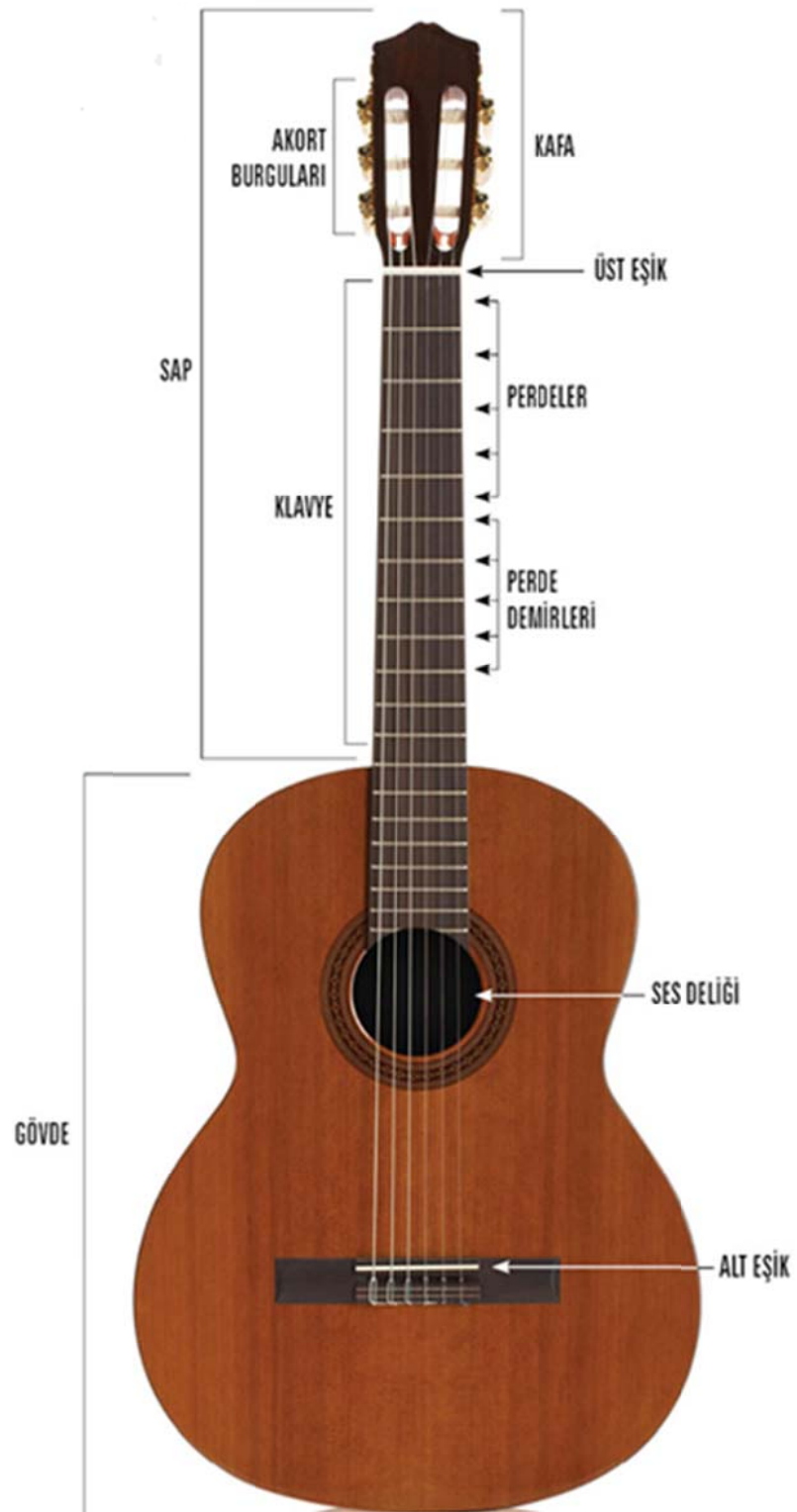
2.4.4. Manyetik

Manyetikler gitarın gövdesinde tellerin hemen altında yeralan ve titreşen tellerin ürettiği enerjiyi elektriğe (alternative akıma) çeviren mekanizmalardır. Manyetiğin ürettiği bu alternative akım amplifikatöre verilerek yükseltilir ve kulağın duyacağı büyüklükteki ses dalgalarına çevirir. Elektro gitarlarda bir veya birden fazla manyetik olabilir. Her manyetik, gövde üzerindeki pozisyonuna bağlı olarak farklı ses karakterlerine sahiptirler. Sapa yakın olan ritm manyetiği yumuşak bir tona sahiptir. Köprüye yakın olan solo manyetiği daha sert ve tiz ses çıkartır (Öcek, 1996: 18).

Manyetikler tellere vurulduğunda, oluşan titreşimin anfiye iletilmesini sağlar. İki çeşit manyetik türü bulunur bunlar; Single Coil ve Humbucker manyetiklerdir. Sapa yakın olan manyetikler (Single Coil) genellikle yumuşak tonlu, köprüye yakın (Humbucker) manyetikler ise sert tonlara sahiptir (İşbilen ve Erdoğan, 2012: 3).

2.4.5. Tremolo Kolu

Tremolo kolu basılan notanın bas ve tizleşmesini sağlar. Elimizle yapamadığımız esnetme hareketleri tremolo kolu ile yapılır (İşbilen ve Erdoğan, 2012: 3). Köprülerde tellerin gerginliğini azaltmak için özel bir sistem vardır. Gitarist istediğinde bu sistem yardımıyla köprüye tutturulmuş tüm tellerin gerginliğini azaltır. Böylece tüm teller eşit oranda gevşer ve gitardan çıkan ses pesleşir. Bu tip sistemlerden daha basit tremolo sistemleride vardır (Öcek, 1996: 16).

Şekil 2.7. Gitarın kısımları (Çetiner, 2014: 7).

2.5. Türkiye’de Gitarın Tarihi ve Eğitim Kurumlarındaki Gelişimi

Türkiye’de gitar kullanımının ve eğitimde yer alma sürecinin tarihsel gelişimi incelendiğinde; bu sürece ilişkin herhangi bir yazılı kaynak bulunmaması nedeniyle (Kanneci, 2001:19) kesin bir tarih belirtilememekle birlikte, ilk gitar öğretmenlerinin var olduğundan söz edilebilir.

Ülkemizde bilinen en eski klasik gitar öğretmeni, o dönemde İstanbul’da yaşayan Andrea Paleologos (1911-1997)’dur. Paleologos, yeni bir teknik olan destekli vuruş sistemini benimsemiş olan “Tarrega Yöntemi”ni kabullenir. Daha sonra özellikle İstanbul’da yoğunlaşan konserler verir (1931-1942). 1964 yılında Yunanistan’a göç eden Paleologos’un yetiştirdiği öğrenciler arasında, İstanbul’da yaşayıp, daha sonra Arjantin’e giden, gitar repertuarına birçok beste ve düzenlemeler kazandırmış olan Mario Parodi; gitarı Ankara’ya götürenlerden Can Aybars; ilk Türkçe gitar metodunu yazan Ziya Aydın’tan; o dönemin güzel gitar çalanlarından Sava Palasis ve daha sonraki yıllarda Türkiye’ye birçok gitarist kazandıran Savaş Çekirge sayılabilir (Kanneci, 2001: 19).

Can Aybars, Rusya’daki ihtilal nedeniyle ülkemize göç eden ailesiyle İstanbul’a gelmiştir (1921). Andrea Paleologos ile çalışmış, daha sonra yüksek tahsil nedeniyle Ankara’ya göç etmiş ve burada özel gitar dersleri vermeye başlamıştır. Bu ustanın ders verdiği öğrenciler arasında İrkin Aktüze, Nejat Başar, Alpkağan Taçoy, Atilla Argın gibi daha sonraki yıllarda gitara çok hizmet etmiş gitaristler vardır (Kaptan, 2001: 5).

Türkiye’de önceleri yalnızca eğlence müziğinde bir çalgı olarak görülen gitar, zamanla ülkemize konser vermeye gelen yabancı gitaristler ve radyo yayınları ile işlevini değiştirmeye başlamıştır. 1930’lu yıllarda ciddi olarak gitar çalan ve gitar öğrencisi yetiştiren ilk isimler arasında Dr. Fazıl Abrak, İlya Ksantapulos, Mario Parodi, Andrea Paleologos, Ertuğrul Şatiroğlu, Rıfat Esenbel ve Can Aybars görülmektedir (Elmas, 2003: 54).

Uzun zaman sadece özel dersler şeklinde devam eden gitar eğitimi daha sonra yavaş yavaş resmi okullara da girmeye başlamış önce konservatuvarlara daha sonrada eğitim fakültelerinin müzik eğitimi bölümlerinde gitar dersleri verilmeye başlamıştır. Konservatuvarlarda öncülüğü Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuvarı’nda (1977-1978), Eğitim fakülteleri içinde ilk defa Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim

Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü'nde 1983-1984 eğitim-öğretim yılında klasik gitar eğitimi verilmeye başlanmıştır (Elmas, 2003: 54-55).

Öte yandan sırasıyla Gazi Üniversitesi, Uludağ Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Niğde Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi ve Cumhuriyet Üniversitesi'nde bireysel çalgı- gitar dersleri verilmeye başlanmıştır (Kaptan, 2001: 6).

Günümüzde birçok eğitim kurumunda gitar çalgısının eğitimi verilmektedir. Ayrıca Türkiye'deki klasik gitar anlayışının oldukça geliştiği gitar virtüözlerinin konserleri büyük ilgi görmektedir. Yurtdışından gelen ya da kendini yetiştirmiş ülkemiz gitaristleri verdikleri konserlerle klasik gitara karşı olan ilgiyi arttırmaktadırlar. Savaş Çekirge, Ahmet Kanneçi, Hüsrev İsfendiyaroğlu, Bekir Küçükay, Muzaffer Çorlu, Cem Duruöz gibi gitaristler, konserler vererek, jürilerde görev alarak, ülkemizde gitaristlerin yetiştirmelerine katkı sağlamışlardır (Elmas, 2003: 55).

Türkiye'de gitar'ın eğitimde yer alması ile birlikte gitarı konu alan pek çok akademik çalışma yapılmakta olup, bu çalışmalar sayesinde teknik, metodolojik, akademik gelişime katkı sağlanmaktadır.

2.5.1. Gitar ile İlgili Yapılan Çalışmalar

Gitar ile ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde;

a) Gitar tekniklerini konu alan çalışmalar aşağıda sıralanmıştır;

✓ *Doktora Tezleri:*

- “Özengen gitar eğitiminde parmak hazırlamalı öğretim yönteminin öğrencilerin gitar çalmadaki başarılarına etkisi (özel çağlar müzik kursu örneği)” (Bingöl, 2010).
- “Folia teması üzerine gitar için yazılmış çeşitlemelerin dönemler ve performans teknikleri bağlamında karşılaştırmalı incelenmesi” (Ergüden, 2010).
- “Başlangıç gitar eğitiminde sağ el öncelikli öğretimin öğrenci başarısına etkisi” (Özyörük, 2014).

✓ ***Yüksek Lisans Tezleri:***

- “Klasik gitarda sağ el tekniği üzerine yeni bir yaklaşım” (Şaklar, 2001).
- “Türkiye’de müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda başlangıç gitar öğretiminde uygulanan yöntem ve tekniklerin incelenmesi” (Çelik, 2005).
- “Gitar eğitiminde karşılaşılan önkol hastalıklarına ilişkin öğrenci görüşleri” (Ergin, 2006).
- “Gitar eğitiminde ritimsel teknik çalışmaların önemi ve geliştirilmesi” (Akyatan, 2006).
- “Duyuş eğitiminde eşlik çalgısı olarak klasik gitarın kullanımı” (Erdoğan, 2007).
- “Klasik gitar eğitiminde makamsal Türk halk ezgilerinin kullanımı” (Daşer, 2007).
- “Okul şarkılarının gitar ile eşliklenmesinde örnek bir model” (Yungul, 2008).
- “Flamenko sanatının kültürel etkileşim süreci ile gitar icracılığının teknik özelliklerinin incelenmesi” (Uludağ, 2008).
- “7-9 yaş grubu çocuklarda gitar eğitimi ve teknikleri” (Baltacı, 2009).
- “Müzik öğretmeni adaylarının gitar çalma temel tekniklerini kazanım zorluklarının incelenmesi” (Dalkılıç, 2010).
- “Gitara başlangıçta sağ ve sol el teknikleri metodlarının incelenmesi ve araştırılması” (Korucu, 2011).
- “Gitarist olmayan bestecilere klasik gitarın teknik ve müzik özelliklerinin tanıtılmasına yönelik model önerisi” (Ranjbari, 2013).

b) Gitar bestecilerini konu alan çalışmalar aşağıda sıralanmıştır:

✓ ***Yüksek Lisans Tezleri:***

- “Francisco Tarrega’nın klasik gitar eğitimine katkıları” (Rende, 2006).
- “Leo Brouwer’ın bestecilik dili ve dönemleri tres apuntes, canticum, el decameron negro eserlerinin dönemsel ve biçimsel analizleri” (Akıncı, 2008).
- “Barok dönemi gitar müziği, bestecileri ve gitarın kullanımı” (Bırol, 2008).
- “20 yy’ın iki büyük bestecisi: Hektor Villa - Lobos ve Leo Brouwer’in gitara sundukları katkıları” (Boran, 2010).

c) Gitar eserlerini konu alan çalışmalar aşağıda sıralanmıştır:

✓ **Doktora Tezi:**

- “Gitar eğitiminde makamsal nitelikli eserlerin seslendirilmesine yönelik hazırlanan alıştırmaaların performansa etkisi” (Özdek, 2013).

✓ **Sanatta Yeterlilik Tezi:**

- “Joaquin Rodrigo’nun gitar eserleri ‘innovacion danza’ adlı eserinin incelenmesi” (Kaya, 2011).

✓ **Yüksek Lisans Tezleri:**

- “Çağdaş gitar eserlerinin gitar eğitim tekniklerine uygunluğunun incelenmesi” (Çınar, 2005).
- “Fernando Sor ve Mauro Giuliani’nin etütlerinin gitar müziğindeki önemi ve etkileri” (Çiçek, 2007).
- “Tonal armonide gitar müziği odaklı olarak akorların kuruluş ve bağlantılarının yapısal özellikleri” (Polat, 2012).
- “Johann Sebastian Bach’ın altıncı eşliksiz viyolonsel süiti’nin (bwv1012) klasik gitarla icra edilebilmesine yönelik bir araştırma” (Süalp, 2014).
- “Bireysel çalgı gitar eğitimine yönelik oluşturulan bir eser çalışma modeli önerisi” (Yıldıran, 2010).

d) Gitar Metotlarını Konu Alan Çalışmalar:

✓ **Yüksek Lisans Tezleri:**

- “Eğitim fakültelerinde başlangıç gitar eğitimde kullanılan metodların incelenmesi” (Küçükosmanoğlu, 2006).
- “Gitar için yazılmış metodların hedef, hedef davranış ve kapsamı yönünden incelenmesi” (Tarman, 1996).
- Eğitim fakülteleri müzik öğretmenliği anabilim dallarında modern gitar metodlarının uygulanması kapsamında elektrik gitara bakış”(Gönen, 2008).

✓ **Makale:**

- “Gitar eğitiminde kullanılan metotları konu alan çalışmalar (Erim ve Yöndem, 2007).

e) Gitar Öğretim Yöntemlerini Konu Alan Çalışmalar:

✓ **Doktora Tezi:**

- “Video model destekli öğretimin gitar performansına etkisi” (Erim, 2009).

✓ **Sanatta Yeterlilik Tezi:**

- “Temel armoni kurallarının gitara uyarlanmasında challan armoni yaklaşımları üzerine bir yöntem araştırması” (Akbulut, 2009).

f) Gitarda Tutum ve Görüşleri Konu Alan Çalışmalar

✓ **Doktora tezleri:**

- “Gitar eğitiminde üstbilişsel becerilerinin geliştirilmesine yönelik etkinliklerinin performans başarısına etkileri” (Yokuş, 2009).
- “Lisans düzeyindeki gitar öğrencilerinde ön dinlemenin deşifre performansına etkisi” (Uyan, 2012).
- “Okul çalgılarının ilköğretim müzik dersi kazanımlarına ulaşmadaki etkililiğinin incelenmesi” (Üstün, 2014).
- “Müzik öğretmenliği klasik gitar eğitimi dersi için eklektik bir model önerisi” (Özdemir, 2014).

✓ **Yüksek Lisans Tezleri:**

- “Müzik öğretmenliği ana bilim dallarında bireysel çalgı – gitar öğretim elemanları ve öğrencilerinin gitar eğitimi hakkındaki görüşleri” (Ulucak, 2003).
- “Uluslararası deneyimli Türk klasik gitar yorumcularının gitar eğitim süreçlerini etkileyen öğeler” (Doğru, 2007).
- “İlköğretim ikinci kademe’de görev yapan, bireysel çalgı eğitimi (gitar) alanı mezunu müzik öğretmenlerinin okul şarkılarına eşlik etmede karşılaştıkları problemler ve çözüm önerileri” (Köz, 2007).
- “Müzik eğitimi anabilim dallarında gitar öğrencilerinin müziksel-işitme-okuma yazma dersi başarılarının öğretmen ve öğrenci görüşleri açısından değerlendirilmesi”(Denizer, 2008).
- “Eğitim fakültesi müzik eğitimi öğretmenliği anabilim dalı klasik gitar öğrencilerinin çalışma alışkanlıkları” (Önder, 2009).

- “Gitar eğitiminde performans ölçeği geliştirme çalışması” (Akçay, 2011).
- “Gitar yarışma jürilerinin performans değerlendirmeye yönelik görüşleri” (Erim, 2011).

✓ **Makaleler:**

- “Türkiye’de gitar müziği çalışmaları” (Yeprem, 2007).
- “Muğla üniversitesi öğrencilerinin gitar ile ilgili bilgi ve tutumları” (Yöndem ve Kasar, 2006),
- “Öğretmen çalgısı olarak gitar kullanımının ilköğretim öğrencilerinin müzik dersi başarısına etkisi etkisi” (Uluocak ve Tufan, 2010).
- “Okul şarkılarının klasik gitar ile eşliklendirilmesine yönelik eşliklendirme örnekleri” (Yılmaz ve Temiz, 2012).

g) Gitar ile ilgili diğer çalışmalar

✓ **Yüksek lisans tezleri**

- “Rönesans döneminde gitar” (Bilge, 1996).
- “Klasik gitar için konser programı oluşturulması üzerine bir model geliştirme” (Soybilgen, 2009).

Yukarıda yer verilen bilimsel araştırmalara baktığımızda gitar ile ilgili yapılmış doktora, sanatta yeterlilik, yüksek lisans tezleri ve makalelerde bu tür konuların ele alındığı tespit edilmiştir.

Gitara ilişkin kuramsal bilgilere verildikten sonra araştırmanın ilgili olduğu diğer bir konu olan popülerlik kavramı ele alınmıştır.

2.6. Popülerlik Kavramı

Pop terimi, popüler kelimesinin kısaltılmış halidir. Popüler demek; çoğunluğun ya da herkesin benimsediği, beğendiği, tuttuğu eser ya da sanatçı demektir (İşbilen, 2013: VII). Türk Dil Kurumu’nun sözlüğünde ise popüler; “halkın zevkine uygun, halk tarafından tutulan ve herkesin tanıdığı” anlamlarıyla yer almıştır (TDK, 1992: 1195).

Popüler kelimesi; herkes tarafından bilinen, herkesce tanınan ve sevilen anlamında kullanılır. Avrupa’da ve Amerika’da pop müzik terimi bu anlam altında

kendisini bulmuş ve gerçek anlamında kullanılarak geleneksel müziklerden, çalgıları ve seslendirmedeki farklılığı ile belirlenmiş kalıplara oturmuştur. Popüler kelimesinin kökü pop olsada son yarım çağda bu iki kelime ortam ve zaman kavramlarıyla değişiklikler göstererek ayrılmıştır (Yurga, 2002: 1).

Popüler kelimesinin günümüzde kullanıldığı haliyle iki temel anlamı vardır. Hâkim olan birinci anlamda popüler, yaygın olarak herkesçe beğenilen, tüketilen anlamında kullanılmaktadır. İkinci anlamda ise popüler kelimesi popüler kültür, yüksek kültür tartışmalarından yola çıkılarak halka ait olan anlamıyla ön planda olmuştur (Özbek, 2002: 81).

Popülerin ingilizcede dilsel kökeni, ortaçağlarda halk anlamında kullanımıyla başlamış ve günümüzde de çoğunluk tarafından sevilen ve seçilen anlamında kullanılmaktadır (Rowe, 1996'dan akt. Ercins, 2009: 5). Böyle bakıldığında popüler kültür, halk, nüfusun büyük çoğunluğu, halk/çoğunluk için ve halk/çoğunluk tarafından anlamları ile yazılır. Bu yüzden de, popüler kavramın ilk bakışta verdiği anlam; popüler kültürün belli bir tarafın ürünü veya sahipliğinden ziyade, çoğunluğun ortaklaşa ürünü ve tercihi olmasıdır (Alemdar ve Erdoğan, 1994: 99-110).

Popüler, ilk başlarda Latince popularisten türeyerek halka ait anlamına gelen hukuki ve politik bir terim halini almıştır. Örnek verilirse 16. yüzyılda popüler hükümet terimi, ulus tarafından kurulan ve yürütülen bir siyasi sistem anlamına geliyordu. Fakat aynı zamanda aşağı ya da değersiz anlamları da meydana getirmişti. Sonradan hâkim olan herkesce tercih edilen ya da çok beğenileni ifade eden ticari tanım, beğenilmek için farklı bir çaba göstermek anlamını da içeriyordu. Günümüzde, popüler teriminde bu anlamların hepsi kabul edilmektedir (Özbek, 2002: 82).

Popülere yaygın olarak beğenilen, tüketilen anlamını veren ticari tanım kabul edenler, genelde popüler kültür kavramını kitle kültürüyle eş anlamda kullanır ve bu doğrultudaki kuramsal yaklaşımı kabul ederler. Buna karşılık olarak da popüleri halka ait olan biçiminde bakış açısıyla bakan ve dolayısıyla da bu konuda daha pozitif bir yaklaşımı kabul edenlerdir (Tufan ve Eyüboğlu, 2000: 8).

2.7. Popüler Kültür

Popüler kültürün bugüne kadar çok fazla tanımı yapılmaya çalışılmıştır. Bu tanımlardan birkaçı şöyledir;

✓ Popüler kültür, konuşulan ve basılan sözler, sesler, resimler, nesneler ve eserlerdir. Sınırlı derecede düşünsel ve yaratılışça seçkin olmayan, çoğunlukla kitle iletişimi tarafından iletilen yaşam öğeleridir.

✓ Önemli sayıdaki nüfusa seslenen ve bu nüfus tarafından tanınan kültürel eserlerdir.

✓ Halkın kültürü, davranışı, değerleri, eğlence şekilleridir.

✓ Popüler kültür orta sınıfın kültürüdür (Alemdar ve Erdoğan, 1994: 114-115).

Popüler kültürün tanımlanmasında, onu oluşturan iki anlamı, yani popüler ve kültür kavramlarının ayrı ayrı ne anlama geldikleri önem taşır; fakat popülerin tanımı, popüler kültürü açıklamakta kültürden daha belirleyici bir rol üstlenmektedir (Özbek, 2002: 81).

Popüler kültür, en geniş anlamıyla günlük hayatın kültürüdür. Daha dar anlamıyla ise gündelik hayatın eğlencesidir (Oktay, 2002: 15).

Oktay’a göre (2002) popüler kültür, gerçekliğin olumsuz yanlarından kurtulmaya yarayan ve yapay mutluluklar üreten bir olgudur. Popüler kültür ürünleri toplumlarda aldatıcı-aldatıcı bir karakter taşır ve gerçekliğin görülmesini engeller. Popüler kültür büyük oranla düşünseldir ve üzerinde son yıllarda çok fazla çalışılmasının nedenidirde (s. 18-19).

Demir ve Acar (2005)’a göre popüler kültür, en genel anlamıyla hızlı üretilen ve hızlı kaybolan, tarihsel önem, derinlik ya da süreklilik iddiası olmayan, elitlik özelliği taşımayan, ortalama insanların sahip olduğu kültürel özellikler olarak ele alınmaktadır (s.15).

“Popüler kültür kavramı, çağdaş toplumlarda geniş halk kültürü veya hâkim grubun kültürü, yaygın bir şekilde tüketimi olan ve toplum içerisinde yoğunluk gösteren, günlük olarak yaşanan kültür anlamında kullanılmaktadır. Ancak popüler kültür ürünlerini tercih edip tüketmek biçimiyle, bunun gerçekte halkın ürettiği bir kültür olup olmadığı önemli bir tartışma konusudur” (Kaya ve diğerleri, 2007: 35-37).

Popüler kültür, gerçekten engebeli ve çatışmalı bir alandır. Öyle ki üzerinde yapılan onca tartışma ve çalışmaya karşın popüler kültür kavramının anlamı üzerinde bile henüz bir anlaşma sağlanamamıştır (Erdoğan, 1999: 9).

2.8. Müzikte Popülerlik

Popüler müziği tanımlamak için öncelikle müzik ve popüler kelimelerinin tanımlarına bakılabilir. Dünya'daki var olan kültürler için meşru olan tekil bir müzik tanımı yapmak çok da mümkün olmayabilir. Müzik, bazı toplumlar için sadece sesin temsiliyken, başka toplumlarda bir dini törenle ilgili ya da sanat fikri olarak karşılığını bulabiliyor. Müzik kültürel olarak göreceli bir kavram ve her kültür, her kişi müzik olarak adlandıracağı şeyi kendisi belirliyor. Popüler kelimesi ise Latince popülaristen türeyerek halka ait anlamına gelen hukuksal ve siyasal bir terim. Zaman içinde halkın beğenisine uygun, halk tarafından beğenilen anlamında kullanılmış ve bu anlamıyla gündelik dile yerleşmiş. Popülerin gönderme yaptığı ortak özne olan halk ise; sınıf, ırk, din, yaş ya da benzeri harici toplumsal etkenlerden çok, hissedilen ortaklık doğrultusunda sürekli olarak tanımlanır ve değişkendir. Bu yüzden halk kadar değişken olan popülerin müzik ile beraberliğinde ortaya çıkan anlam fazlalığı şaşırtıcı olmamıştır (Erol, 2005: 80).

Popüler müzik yani pop müzik, çeşitli müzik türlerinin ortak adıdır. Fakat evrensel müzik pop müzik dışında kalmış ve kendi içinde çeşitli stilleri içeren dönemlere ayırmıştır (Rönesans, Barok, Klasik vs.). Bu nedenle 1950'li yıllarda ortaya çıkmaya başlayan ve günümüze kadar çeşitlilik gösteren müzik türlerini içinde toplayan pop müzik çatısındaki pop kavramının, bir kavram aşınmasına uğramış olduğu düşünülebilir (İşbilen, 2013: VII).

Popüler müzik kavramını; bireyden tüm insanlığa, bulunduğumuz andan tüm zamanlara kadar genişletebiliriz. Fazla popüler olmayan bir müzik eseri, medya desteğiyle, bir anda tüm dünyanın ilgi yoğunluğu haline gelebilir ya da medyanın ilgisini azaltması ile herkesçe tanınmış bir eserin popülaritesini azaltabilir (Özeren, 2005: 2).

Popüler müzik; başta müziğin ritmik yapısı ve akılda kalıcı kolay ezgilerinin yanı sıra, farklı akustik ve elektronik çalgıların kullanımı ile daha çok gençliği peşinden

getiren, genel olarak dans etmek veya eğlenmek amacıyla icra edilen müzik çeşididir (Çiftçi, 2010: 154).

Popüler müzikler genellikle onu tüketen birey için, hem imkânları doğrultusunda çalışma ortamında, hem de işten arta kalan boş zamanını değerlendirirken tükettiği bir müziktir. Aynı şekilde bu müzikler, sanayileşme ve makineleşmenin sistemin dışına ittiği işsizler için de var olan sürekli boş zaman olgusuna büyük ölçüde eşlik etmektedir. Özgün bir araştırma sonucundan daha ziyade gözlemsel bir yargıya dayanılarak, gençlerimiz için popüler müzikler, duyguların belli tarzlarda belirlendirildiği, belli bir gruba aidiyetin simgesi olarak benimsedikleri bir müzik tarzını yansıtırken çocuklarımız için şarkı söyledikleri, dans edip, oyun oynadıkları bir müzik olarak algılanmaktadır. Bu görünümüyle toplumun hemen hemen tüm katmanlarına yayılmışlardır (Aksu, 2008: 17-26).

2.9. Popüler Kültür – Popüler Müzik İlişkisi

Popüler kültür ve popüler müzik üzerine düşünürken, ele alınan konuların kültür kavramının değişimi paralelinde ilerlediği, birbirine bağımlı olduğu ve bu anlamda popüler kültürün özellikle müzik alanıyla kültür değişimini gösterdiği açıktır. Popüler kültür özellikle 20. yüzyıla hitaben kendine ait olan bir geleneği başlatmış ve içine aldığı konuları 21. yüzyıla taşımıştır. Popülerliğin her devirde olduğu düşünülürse, popüler kültürün popülerlik kavramıyla kendini anlamlandırması, 20. ve 21. yüzyıla rastlar (Aydar, 2014: 807).

Popüler kültür paralelinde aynı zaman içinde gelişen veya aynı özellikleri gösteren popüler müziklerin dinlenme seviyelerinin, sadece Türkiye'de değil aynı zamanda Batı dünyasında da diğer müzik türlerinin önüne geçtiği bilinen bir doğrudur. Fakat Türkiye'deki bu gelişmenin Batı dünyasındakinden daha sıkıntılı olduğu savunulabilir. Çünkü Batı'da popüler müziğin meydana çıkışı, gelişimini büyük oranda gerçekleştirmiş olan klasik veya sanat müziklerini takip etmiştir. Ülkemizde ise geleneksel müziklerimiz ile polifonik müziklerimiz arasındaki geçerlilik kavgası yavaş yavaş sonlanıp, bu müziklerin gerçek sorunlarına odaklanılmışken, tüm bu çalışmaların ve tartışmaların dışında gelişen birtakım sentezci popüler müzikler sahneye çıkmış ve geniş halk kitlelerince sevilmiştir (Aksu, 2008: 17-26).

Türkiye’de popüler müzik ile popüler kültür ilişkisi ise özellikle batılı kültürlerle göre çok daha sıkı ve içiçedir. Bu yakınlıkta gelenekten gelen bir dizi kültürel pratik etkili olmaktadır. Şarkı sözleriyle kendini ifade etme, yazı ve ifade engelli bir kültürün birçok göstergesinden biridir. Televole kahramanlarının da dilsel yetenekleri pek parlak değildir ama popüler müziklere düşkünlükleri çok açıktır. Popüler şarkı sözlerinin metin altı olarak bu programlarda yazılması hiçte tesadüfi olmamıştır (Tekelioğlu, 2002: 178).

Popüler kültürün müzikle birlikte incelenmesi ise, bağıntılı olarak bir popüler müzik evreni yarattığı düşüncesinde gizlidir. Yaratılan bu evrende popüler kültür yarattığı müzik geleneğini, değişen anlayışlar, düşünceler ve değişen dönemler doğrultusunda sürekli farklı şekilde sergilemiş ve içinde bulunduğumuz döneme çok farklı kavramlarla taşıyarak, hem kendi iç kültürünü, hem de müziğini değiştirmiştir. Bu anlamda popüler kültür ve içerdiği müzik bir arada ele alınırsa, sözü edilen kültürün ve müziğin kendi içinde geleneksel, modern ve modern–sonrası halleri olduğu gözlenebilir. Dolayısıyla bugün popüler kültür ve müzik çeşitli konularla birlikte incelenmesi gereken bir alan olup, müziği birçok kavramla birlikte bir tüketim nesnesi haline getirmiştir (Aydar, 2014: 807).

Popüler kültür bir gündelik yaşam kültürüdür ve yediğimizden giydiğimiz, düşündüğümüzden yaptığımıza kadar tüm yaşantımızı etkileyen bir olgudur. Popüler kültürün ürünü olan popüler müziğin özelliği, kişiyi yorucu tekrarlarla yakalaması ve etkisinin fiziksel olmasıdır. Tempo insanı ağılatıp içine dokunaklılık verir, gençleri dans ettiren, zıplatan şey müziğin durmadan tekrar eden vuruşları dinleyiciyi denetlemektedir. Televizyonda çocuklar ve ergen gençler tarafından örnek alınan, taklit edilen karakterlerin çoğunluğu şiddet kullanan veya şiddete eğilimli kahramanlardır. Çocuk veya gencin belleği, televizyonda verilen mesajların doğruluğu ya da yanlışlığını ayırt edememektedir (Günindi-Ersöz, Aysel, 2002’den akt. Uluçay, 2012: 58).

2.10. Gitarın Popülerliği

Gitar çalgısının popüler müzikte kullanımı ile gençler arasında kullanımının yaygınlaşması, ona popülerlik özelliği katmaktadır.

Gitar ve gitar kültürünün gitaristler tarafından keşfedilip yeniden yorumlanması iletişim teknolojilerinin gelişmeye başlaması ile hız kazanmıştır. Batıdaki önemli rock

ve caz gitaristlerinin Orta Doğu, Hindistan, Türkiye gibi ülkelerin müziklerine ilgi duyup çalışmalarında yer vermesi bunun bir göstergesidir (Dawe 2010'dan akt. Eroğlu, 2012: 500-502).

Gitarın teknik özelliklerinin yanı sıra kullanılmış oldukları bölgelerde zaman dilimlerine göre yaygın etkisi olduğu tespit edilmiştir. Buna göre, “19. yüzyıl gitarın altın çağı olduğu, Aguado, Sor, Carulli, Carcassi, Giuliani icra ve yorumlarındaki virtüözlükleri ile büyük dinleyici kitleleri topladıkları, bu sanatçılardan etkilenen hevesli dinleyicilerin gitar ve metotlar satın alarak ders aldıkları, klasik gitarın dinamik dünyası ve çağdaş bestecilerin gitar müziğine duydukları ilgideki artış ile repertuarda dikkate değer bir artış olduğundan” söz edilmektedir (Kanneci, 2009: 72).

Chapman (2009)'a göre; “Gitar 20. yüzyıl boyunca kendini dünyanın en popüler müzik çalgısı olarak kabul ettirmiştir. Gitar son derece uyarlanabilir, taşınabilir ve çekici bir çalgıdır; çok yönlülüğü onun sınırsız bir çeşitlilikte kullanılabilmesini sağlamıştır. Telli çalgıların aynı anda hem akorların hem de melodilerin çalınmasına olanak veren en pratiklerinden biridir. Gitarın sesi dünyanın bütün ülkelerinde eşsiz bir form ve tür çeşitliliği ile duyulabilir. Bu, el yapımı çalgıları çalan etnik müzisyenlerden, gelişmiş bilgisayar sistemleri ile çalışan ve geniş bir malzeme dağarcığından yararlanan kompozitörlere kadar geniş bir yelpazeye yayılmıştır” (s.8).

Gitar tarihsel süreçte yapmış olduğu etki sonucunda diğer kıtalara yayılmış ve dünya çapında kullanılan bir müzik aleti olarak yaygınlaşmıştır. Gitarın dünya çapında bir müzik aleti olmasının temel nedeni gitarın özellikle 1950'li yıllardan sonra popülerliğinin artmasıdır. Gitarın popüleritesinin ardında yatan temel nedenlerden en önemlisi insanların günlük yaşam aktiviteleri içerisinde rahatlıkla kullanabilmeleri olmuştur. Eroğlu (2012) gitarın öne çıkma nedenlerini şöyle sıralamaktadır;

- ✓ Portatif ve taşınması kolaydır;
- ✓ Kolay satın alınabilir bir çalgıdır;
- ✓ İcrası diğer çalgılara oranla amatörler için daha kolay olduğundan, anlatımcılığı yüksektir;
- ✓ Akort edilebilmesi kolay, yeni akort türleri yapabilmeye olanaklı ve bunlara çok kolay uyum sağlayabilen bir çalgıdır;

- ✓ Yalnızca akustik olarak değil, elektrikli olarak icra etmeye ve ses işlemcileri kullanılması olana tanıyan bir çalgıdır;
- ✓ Modifiye edilmeye çok kolay olanak tanıyan ve bu nedenle çabuk kişiselleştirilebilen bir çalgıdır;
- ✓ Kültür veya insan ayırmaksızın, her toplumdan insanın tercih ettiği bir çalgıdır,
- ✓ Gitar hakkında yapılmış bir çok internet sitesi, eğitsel kitaplar, pazarlama broşürleri, reklam, video oyunu, oyuncak vb. müzik dışı ürün vardır;
- ✓ Diğer çalgılarda aynı anda yapılması fizyolojik ve ergonomik olarak zor olan armoni, melodi, perküsyonu aynı anda içersinde barındırır;
- ✓ İcra edildiği mekana uygunluk gösterebilmesi için çok sayıda yan ürünü mevcuttur. Eşik altı Piezzo manyetik, gitar amplileri, gitar mikrofonları gibi (s.500).

Erdoğan (2007) yaptığı araştırmada, gitarın piyano gibi bir görev üstlenerek, bir eşlik çalgısı olarak kullanılabileceği sonucuna varmıştır. Akbulut (2001) ise öğrencilerin işitsel becerilerini geliştirerek, armoniyi hissetmelerini sağlayan bir çalgı olduğunu belirtmektedir. Gitar, zengin bir ses rengi imkânına sahip olduğundan değişik tınlar elde edilerek, çalınan şarkılar farklı seslerle zenginleştirilebilir. Üç buçuk oktavlık ses genişliğine sahip olmasıyla da piyano için yazılmış bazı parçaların ve eşliklerin gitara uyarlanıp çalınmasına olanak sağlar (Akt. Uluocak ve Tufan, 2010: 599).

Say’a göre (2002) “Gitarın, bütün dünyada sevilen bir çalgı olması, yeni bir olgu değildir. 16. yüzyılın sonlarında armonik müziğe eğilim başlayınca İspanyol gitarı hem solo çalgı hem şarkı ve dansların yetkin bir eşlikçisi konumuna gelmiştir. 19. yüzyılın büyük kemancısı Paganini, gitar müziğine bir tutku halinde bağlanmış, Chopin ise onun ‘en etkileyici çalgı’ olduğunu dile getirmiştir” (s.193).

18. yüzyılın sonu ve 19. yüzyıl başlangıcından itibaren gitarın popülerliği artmış ve sevilen bir çalgı olmuştur. Gitar yeniden doğuşunu, seri yapısal değişimlere borçludur. Bu değişimler; güçlü sesli, kuvvetli, altı sade telli çalgıyı oluşturmuştur. Yeni gitarlar yeni yetişen gitaristlere birtakım olanaklar sağlamaktadır. 19. yüzyılın ilk yarısı gitar müziği için olağanüstü bir çağ olmuştur. Bu dönemde kompozitörler ve virtüözler, sonat, konçerto ve varyasyonlar bestelemişlerdir (Elmas, 2003: 19).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evreni, örnekleme, veri toplama araçları, verilerin toplanması, verilerin analizine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

3.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmada genel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmada üniversite öğrencilerinin görüşlerini belirlemek amacıyla betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Bu yöntem, objelerin, varlıkların, kurumların, grupların ve çeşitli alanların "ne" olduğunu betimlemeye, açıklamaya çalışır.

Betimleme araştırmaları, mevcut olayların daha önceki olay ve koşullarla ilişkilerini de dikkate alarak durumlar arasındaki etkileşimi açıklamayı hedef alır. Bu yöntemle dayanan araştırmalarla, “Durum nedir? Neredeyiz? Ne yapmak istiyoruz? Nereye, Hangi yöne gitmeliyiz? Oraya nasıl gideriz?” gibi sorulara, mevcut zaman kesiti içinde olduğu düşünülen verilere dayanılarak cevap bulmak istenir. Genellikle bir survey yöntemi olan betimleme yöntemi, grupla ilgili, genişliğine (Cross-Sectional) bir çalışmadır. Bu tür araştırmalar, çok sayıda obje ya da denek üzerinde ve belirli bir zaman kesiti içinde yapılmaktadır (Kaptan, 1998: 59). Betimsel araştırma daha kısa bir tanımla geçmişte ve bugün var olan bir olay ya da durumu, var olduğu şekilde tanımlayan bir araştırmadır (Karasar, 1982: 80).

3.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın çalışma evrenini 2013-2014 öğretim yılında Kafkas Üniversitesi’nde öğrenim görmekte olan 11.440 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada çok aşamalı örneklem alma yoluna gidilmiştir. Öncelikle araştırmanın amacına uygun olarak araştırmada seçkili örneklem yöntemlerinden amaçsal örneklem yönteminin bir türü olan ölçüt örneklem kullanılmıştır. Buna göre Kafkas Üniversitesi örnekleme dâhil edilmiştir. Müzik eğitimi almamış olmak (mesleki konservatuar, müzik öğretmenliği

gibi) örneklem seçiminde bir temel ölçüt olarak kabul edilmiştir. Fakat araştırma sırasında özengen (amatör) çalgı eğitimi almış olanlar kapsam dışı tutulmamıştır. Daha sonra fakültelerin tüm bölümlerinde tabakalı amaçsal örneklem ve yöntemiyle ikinci kez örneklem alınmıştır. Buna göre; araştırmanın örnekleme ise Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sınıf Öğretmenliği bölümlerinde, Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili Edebiyatı ile Tarih Bölümlerinde, Fen Fakültesi Kimya Bölümünde, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümünde, İlahiyat Fakültesi Din Kültürü - Ahlak Bilgisi Eğitimi Bölümü ve Veteriner Fakültesi 1, 2, 3, 4. ve 5. sınıflarda (veteriner fakültesi) olmak üzere toplam 314 öğrenciden oluşmuştur.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada üniversite öğrencilerinin görüşleri doğrultusunda gitar çalgısının popülerlik durumunu tespit etmek amacı ile araştırmacı tarafından 14 sorudan oluşan bir ölçme aracı geliştirilmiştir. Geliştirilen ölçme aracında sorulardan ilk 3'ü demografik bilgileri belirlemeye yönelik olup, gitarın popülerliğini belirlemek amacıyla oluşturulan 11 sorunun 8'i kapalı uçlu diğer sorular ise açık uçludur.

Veri toplama aracı olarak anket hazırlama sürecinde öncelikle konuyla ilgili literatür incelenmiş ve elde edilen veriler yardımıyla ölçme aracında yer alması gereken sorular tespit edilmiştir. Bu aşamada soru havuzu oluşturularak, hazırlanan sorular uzman görüşüne sunulmuştur. Üniversite öğrencilerinin gitarın popülerliğine ilişkin görüşlerinin alınması amacı ile hazırlanan veri toplama aracı, gitar eğitimcilerinden oluşan sekiz kişilik uzman öğretim üyeleri ve öğretim elemanları tarafından değerlendirilmiştir. Uzman görüşleri doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapıldıktan sonra veri toplama aracının kapsam geçerliliği sağlanmıştır. Görüşü alınan uzman grubu özellikleri *Tablo 3.1*'de ayrıntılı bir şekilde verilmiştir.

Tablo 3.1.

Veri Toplama Aracına İlişkin Görüşleri Alınan Uzman Grubu Özellikleri

Görev Yeri Adı	Unvan	Alanı
Marmara Üniversitesi	Prof. Dr.	Gitar Eğitimi
Kafkas Üniversitesi	Doç. Dr.	Eğitim Bilimi
Kafkas Üniversitesi	Yrd. Doç. Dr.	Türkçe Dil Bilimi
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	Yrd. Doç. Dr.	Gitar Eğitimi
Kırıkkale Üniversitesi	Yrd. Doç. Dr.	Gitar Eğitimi
Atatürk Üniversitesi	Yrd. Doç. Dr.	Gitar Eğitimi
Gazi Üniversitesi	Arş. Gör. Dr.	Gitar Eğitimi
İstanbul Üniversitesi	Öğr. Gör.	Gitar Eğitimi

Yukarıda Tablo 3.1’de uzman grubu özellikleri verilen alan uzmanlarının görüş ve önerileri doğrultusunda gerekli son düzenlemeler yapılmış ve ankete son hali verilmiştir.

3.4. Verilerin Analizi

Verilerin analizinde SPSS 20 paket programı kullanılmıştır. Üniversite öğrencilerinin gitar çalgısının popülerlik durumuna ilişkin görüşlerinin incelenmesi amacıyla verilerin frekans (f) ve yüzde (%) değerleri hesaplanmıştır. Öğrencilerin gitarın popülerlik durumuna ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek için cinsiyet, bölüm ve sınıf değişkenleri için Ki-Kare Testi kullanılmıştır. Ankette birkaç soruya cevap vermeyenler veri setinden tamamen çıkarılmamış, ilgili değişkende analize dâhil edilmemiştir. Bu açıdan analizlerde frekanslar farklı çıkabilmektedir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR VE YORUM

4.1. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Demografik Bilgilerine İlişkin Veriler

- Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin cinsiyetlerine ilişkin bilgiler **Tablo 4.1**'de gösterilmiştir.

Tablo 4.1.

Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

Cinsiyet	f	%
Kız	135	43
Erkek	179	57
Toplam	314	100

Tablo 4.1 incelendiğinde araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin % 43'ü kız, % 57'si ise erkek görülmektedir.

- Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülte ve bölümlere ilişkin bilgiler **Tablo 4.2**'de yer almaktadır.

Tablo 4.2.

Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Fakülte ve Bölümlere Göre Dağılımı

Fakülte	Bölüm	f	%
Eğitim Fakültesi	Türkçe Eğitimi	39	12.4
	Sınıf Öğretmenliği	43	13.7
	Toplam	82	26.1
Edebiyat Fakültesi	İngiliz Dili ve Edebiyatı	46	14.6
	Tarih	36	11.5
	Toplam	82	26.1
Fen Fakültesi	Kimya	17	5.4
	Toplam	17	5.4
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	İşletme	44	14
	Toplam	44	14
İlahiyat Fakültesi	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Eğitimi	38	12.1
	Toplam	38	12.1
Veteriner Fakültesi	Veterinerlik	51	16.3
	Toplam	51	16.3
Genel Toplam		314	100

Tablo 4.2 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin % 26,1'i eğitim fakültesinde, % 26,1'i edebiyat fakültesinde, % 16,3'ü veterinerlik fakültesinde, % 5,4'ü fen fakültesinde, % 14'ü iktisadi ve idari bilimler fakültesinde ve % 12,1'i ise ilahiyat fakültesinde öğrenim görmektedir.

- Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri sınıflara ilişkin bilgiler Tablo 4.3'te gösterilmiştir.

Tablo 4.3.

Öğrencilerin Sınıflarına Göre Dağılımı

Sınıf	f	%
Birinci sınıf	30	9.6
İkinci sınıf	123	39.2
Üçüncü sınıf	85	27.1
Dördüncü sınıf	63	20.1
Diğer	13	4.0
Toplam	314	100

Tablo 4.3. incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin % 9,6'sı birinci sınıfta, % 39,2'si ikinci sınıfta, % 27,1'i üçüncü sınıfta, % 20,1'i dördüncü sınıfta öğrenim görmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerden % 4,0'ı ise diğer seçeneğini belirtmişlerdir. (Veteriner fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin eğitim süreleri 5 yılı kapsamaktadır. Ayrıca diğer bölümlerde 4 yıllık eğitim sürecini tamamlayamamış öğrenciler bu gruba dâhil edilmiştir.)

Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik bilgilerine ilişkin veriler tespit edildikten sonra araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin gitar çalgısının popülerlik durumuna ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

4.2. Araştırmanın Problem Durumuna İlişkin Bulgular ve Yorum

- Araştırmaya katılan öğrencilerin “Herhangi bir çalgı çalıyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtlara ilişkin frekans ve yüzde değerleri Tablo 4.4'de gösterilmiştir.

Tablo 4.4.

Herhangi Bir Çalgı Çalıyor Musunuz? Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Yanıtlar	f	%
Evet	54	17.2
Hayır	260	82.8
Toplam	314	100

Tablo 4.4. incelendiğinde araştırmaya katılan Öğrencilerin % 17,2'si bir çalgı çaldığı görülmüştür. % 82,8'i ise herhangi bir çalgı çalmamaktadır.

• Çalgı çalan öğrencilerin “Ne çalıyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtlara ilişkin frekans ve yüzde değerleri Tablo 4.5’de gösterilmiştir.

Tablo 4.5.

Ne Çalıyorsunuz? Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Yanıtlar	f	%
Çalgı çalmayan	260	83.0
Gitar	20	6.4
Flüt	11	3.5
Bağlama	9	2.9
Darbuka	3	0.9
Ney	3	0.9
Keman	2	0.6
Bateri	1	0.3
Def	1	0.3
Harmonika	1	0.3
Kanun	1	0.3
Org	1	0.3
Sipsi	1	0.3
Toplam	314	100

Tablo 4.5. incelendiğinde öğrencilerin % 6,4’ü gitar, % 3,5’ i flüt, % 2.9’u bağlama, % 0.9’u darbuka, % 0.9’u ney, % 0.6’ sı keman, % 0.3’ü bateri, % 0,3’ ü def, % 0,3’ü harmonika, % 0,3’ü kanun, % 0,3’ü org ve % 0,3’ünün sipsi çaldığı tespit edilmiştir.

Araştırma verileri doğrultusunda araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin % 83' ünün herhangi bir çalgı çalmadıkları ortaya çıkmıştır. Araştırmada üniversite öğrencilerinin gitar çalgısının popülerliğine ilişkin genel kanılarını belirlemek amaçlandığından tarafsız bir yaklaşımla öğrencilerin çalgı çalmış olmaları şartı aranmamıştır. Yukarıda Tablo 4.5 'te çalgı çalan öğrencilerin % 17.2'sinden; % 6,4'ü (20 kişi) gitar, % 3,5'i (11 kişi) flüt, % 2.9'unun (9 kişi) ise bağlama olduğu görülmektedir. Bu veriler doğrultusunda öğrenciler arasında gitar, flüt ve bağlamanın popüler olduğu ve tercih edildiği söylenebilir.

- Çalgı çalan öğrencilerin “Nerede öğrendiniz?” sorusuna verdikleri yanıtlara ilişkin frekans ve yüzde değerleri Tablo 4.6 'da gösterilmiştir.

Tablo 4.6.

Nerede Öğrendiniz? Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Yanıtlar	f	%
Çalgı çalmayan	260	82.8
Kursta	21	6.68
Kendi kendime	16	5.10
Okulda	11	3.50
Akrabamdan	2	0.64
Arkadaşımdan	2	0.64
Dernekte	1	0.32
Belirtilmemiş	1	0.32
Toplam	314	100

Tablo 4.6. incelendiğinde araştırmaya katılann öğrencilerin % 6,68'i çalgı çalmayı kursta, % 5,1'i kendi kendine, % 3,5'i okulda, % 0.64'ü akrabasından, % 0.64'ü arkadaşından ve % 0.32'si dernekte öğrendiği görülmüştür.

- Öğrencilerin “Bir çalgı çalmak isterseniz tercihiniz aşağıdakilerden hangisi olabilir?” sorusuna verdikleri yanıtlara ilişkin frekans ve yüzde değerleri Tablo 4.7'de gösterilmiştir.

Tablo 4.7.

Bir Çalgı Çalmak İsterseniz Tercihiniz Hangisidir? Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Yanıtlar	f	%
Gitar	84	26.75
Bağlama	78	24.84
Keman	62	19.75
Piyano	38	12.11
Ney	26	8.28
Yan Flüt	21	6.68
Belirtilmemiş	5	1.59
Toplam	314	100

Tablo 4.7 incelendiğinde öğrencilerin % 26,75'i gitar çalmayı, % 24,84'ü bağlama çalmayı, % 19,75'i keman çalmayı, % 12,11'i piyano çalmayı, % 8,28'i ney çalmayı, % 6,68'i ise yan flüt çalmayı istediklerini belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinden bir çalgı çalmak isterseniz tercihiniz hangisi olurdu sorusuna % 26,75'inin (84 kişi) gitar çalmayı, % 24,84'ü (78 kişi) bağlama çalmayı, % 19,75'i (62 kişi) keman çalmayı istediklerini belirttikleri görülmüştür.

- Öğrencilerin “Sizce çalgı tercihi yaparken kitle iletişim araçları (televizyon, bilgisayar, radyo, müzik çalar vs.) bu tercihi etkilemekte midir?” sorusuna verdikleri yanıtlara ilişkin frekans ve yüzde değerleri Tablo 4.8'de gösterilmiştir.

Tablo 4.8.

Sizce Çalgı Tercihi Yaparken Kitle İletişim Araçları Bu Tercihi Etkilemekte midir? Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Yanıtlar	f	%
Evet	223	71.02
Hayır	89	28.34
Belirtilmemiş	2	0.64
Toplam	314	100

Tablo 4.8 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin % 71,02'si kitle iletişim araçlarının çalgı tercihlerini etkilediğini, % 28,34'ü ise etkilemediğini belirtmiştir.

- Öğrencilerin “Sizce ülkemizde popülerliği artan çalgı aşağıdakilerden hangisi olabilir?” sorusuna verdikleri yanıtlara ilişkin frekans ve yüzde değerleri Tablo 4.9'da gösterilmiştir.

Tablo 4.9.

Sizce Ülkemizde Popülerliği Artan Çalgı Aşağıdakilerden Hangisi Olabilir? Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Yanıtlar	f	%
Gitar	197	62.74
Keman	44	14.02
Yan Flüt	25	7.96
Piyano	23	7.32
Bağlama	13	4.14
Ney	10	3.18
Belirtilmemiş	2	0.64
Toplam	314	100

Tablo 4.9 incelendiğinde öğrencilerin % 62,74'ü gitarın, % 14,02'i kemanın, % 7,96'sı yan flütün, % 7,32'si piyanonun, % 4,14'ü bağlamanın ve % 3,18'i de neyin popülerliğinin arttığını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin sizce ülkemizde popülerliği artan çalgı hangisi olabilir sorusuna yönelik verdikleri yanıtlara bakıldığında öğrencilerin en yüksek oranda % 62,74'ü (197 kişi) gitarı belirtmişlerdir. Bu veriler doğrultusunda öğrencilerin gitar çalgısını popüler bir çalgı olarak kabul ettikleri söylenebilir.

- Öğrencilerin “Ailenizde veya yakın çevrenizde gitar çalan birisi var mı?” sorusuna verdikleri yanıtlara ilişkin frekans ve yüzde değerleri Tablo 4.10'da gösterilmiştir.

Tablo 4.10.

Ailenizde veya Yakın Çevrenizde Gitar Çalan Birisi Var mı? Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Yanıtlar	f	%
Evet	164	52.23
Hayır	148	47.13
Belirtilmemiş	2	0.64
Toplam	314	100

Tablo 4.10 incelendiğinde öğrencilerin % 52,23'ü ailesinde veya yakın çevresinde gitar çalan birisi olduğunu, % 47,13'ü ise olmadığını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin ailenizde veya yakın çevrenizde gitar çalan birisi var mı sorusuna verilen yanıt % 52,23'ünün (164 kişi) evet şeklindedir. Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerin aile ve yakın çevrelerinde gitar çalanların sayılarının fazlalığı bu çalgının popülerliğinin bir göstergesi sayılabileceği gibi ve ayrıca gitarın popülerliğine ilişkin görüşlerinde etkisi olabileceği düşünülebilir.

- Öğrencilerin “Gitar türlerinden birini tercih etseniz tercihiniz hangisi olurdu?” sorusuna verdikleri yanıtlara ilişkin frekans ve yüzde değerleri Tablo 4.11’de gösterilmiştir.

Tablo 4.11.

Gitar Türlerinden Birini Tercih Etseniz Tercihiniz Hangisi Olurdu? Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Yanıtlar	f	%
Klasik gitar	135	43.00
Akustik gitar	78	24.84
Elektrogitar	64	20.38
Basgitar	26	8.28
Belirtilmemiş	11	3.50
Toplam	314	100

Tablo 4.11 incelendiğinde öğrencilerin ise % 43,00'ı klasik gitarı, % 24,84'ü akustik gitarı, % 20,38'i elektro gitarı ve % 8,28'i ise bas gitarı tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

- Öğrencilerin “Gitar çalmanın hangi yönden avantajlı olabileceğini düşünürsünüz?” sorusuna verdikleri yanıtlara ilişkin frekans ve yüzde değerleri Tablo 4.12`de gösterilmiştir.

Tablo 4.12.

Gitar Çalmanın Hangi Yönden Avantajlı Olabileceğini Düşünürsünüz? Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Yanıtlar	f	%
Popüler bir çalgı olması	153	48.73
Hiçbiri	89	28.34
Eğitimini alma kolaylığı	56	17.83
Taşıma kolaylığı	8	2.55
Satın alma kolaylığı	7	2.23
Belirtilmemiş	1	0.32
Toplam	314	100

Tablo 4.12 incelendiğinde öğrencilerin ise % 48,73`ü gitarın popüler bir çalgı olması, % 28,34`ü hiçbirisi şeklinde, % 17,83`ü eğitimini almanın kolaylığı, % 2,55`i taşıma kolaylığı ve % 2,23`ü de satın alma kolaylığı nedeniyle avantajlı olabileceğini düşünmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin gitar çalmanın hangi yönden avantajlı olabileceği sorusuna % 48,73`ü (153 kişi) gitarın popüler bir çalgı olması, % 28,34`ü (89 kişi) hiçbirisi şeklinde yanıtlarını vererek öğrencilerin büyük çoğunluğunun gitarı popüler bir çalgı olarak gördüklerini belirtirken, diğer seçeneklerden ise hiçbirisi yanıtını vererek olumsuz görüş belirten öğrencilerin ise ikinci sırada olduğu görülmüştür.

- Öğrencilerin “Yaşadığınız şehirde gitar resitalleri düzenlenmesini ister miydiniz?” sorusuna verdikleri yanıtlara ilişkin frekans ve yüzde değerleri Tablo 4.13`de gösterilmiştir.

Tablo 4.13.

Yaşadığınız Şehirde Gitar Resitalleri Düzenlenmesini İster miydiniz? Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Yanıtlar	f	%
Evet	233	74.20
Hayır	79	25.16
Belirtilmemiş	2	0.64
Toplam	314	100

Tablo 4.13 incelendiğinde Öğrencilerin % 74,20'si yaşadığı şehirde müzik resitalleri düzenlenmesini istediğini, % 25,16'sı ise istemediğini belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşadığınız şehirde gitar resitalleri düzenlenmesini ister miydiniz? sorusuna verdikleri yanıtlarda büyük bir çoğunluğunun % 74,20'si (233kişi) yaşadığı şehirde müzik resitalleri düzenlenmesini istediğini belirterek, gitar çalgısına yönelik olumlu bir görüş ortaya koymuştur. Bunun popülerlik ile ilişkili olduğu düşünülebilir.

- Öğrencilerin “Klasik gitar veya herhangi bir gitar türü ile çalınan bir parça biliyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtlara ilişkin frekans ve yüzde değerleri Tablo 4.14'de gösterilmiştir.

Tablo 4.14.

Klasik Gitar veya Herhangi Bir Gitar Türü İle Çalınan Bir Parça Biliyor musunuz? Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Yanıtlar	f	%
Evet	125	39.81
Hayır	45	14.33
Belirtilmemiş	144	45.86
Toplam	314	100

Tablo 4.14 incelendiğinde öğrencilerin % 39,81'i gitar ile çalınan parça bildiklerini % 14,33'ü ise gitar ile çalınan herhangi bir parça bilmediklerini ifade etmişlerdir.

• Öğrencilerin “Türkiye’de gitar icracılığı konusunda bildiğiniz (dinlediğiniz) kişiler var mıdır?” sorusuna verdikleri yanıtlara ilişkin frekans ve yüzde değerleri Tablo 4.15’de gösterilmiştir.

Tablo 4.15.

Türkiye’de Gitar İcracılığı Konusunda Bildiğiniz (Dinlediğiniz) Kişiler Var mıdır? Sorusuna İlişkin Frekans ve Yüzde Değerleri

Yanıtlar	f	%
Var	169	53.82
Yok	49	15.61
Belirtilmemiş	96	30.57
Toplam	314	100

Tablo 4.15 incelendiğinde öğrencilerin % 53,82’si Türkiye’de gitar icracılığı konusunda bildikleri ya da dinledikleri kişiler olduğunu, % 15,61’i ise bilmediklerini ya da dinlemediklerini belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin gitar çalgısının popülerlik durumunun tespitine yönelik frekans ve yüzde değerlerine ilişkin veriler tespit edildikten sonra araştırmanın alt problemlerine yönelik bulgular ve yoruma yer verilmiştir.

4.2.1. Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın bu bölümünde ankette yer alan tüm sorulara verilen yanıtların cinsiyet değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup tüm veriler tablolar şeklinde aşağıda gösterilmiştir. Ankette birkaç soruya cevap vermeyenler veri setinden tamamen çıkarılmamış, ilgili değişkende analize dâhil edilmemiştir. Bu açıdan analizlerde frekanslar farklı çıkabilmektedir. Araştırmada yapılan frekans ölçümleri sırasında gözlenen değerlere ilişkin çapraz tablo oluşturulduğunda eksik veriler nedeniyle tablolarda bazı verilerde eksiklikler ortaya çıkabilmektedir. Bu durum bireylerin kişisel bilgilerini ifade etmemelerinden kaynaklanmaktadır. Bu yüzden farklı frekans tablolarında farklı sayısal değerlerde gözlemlenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Herhangi bir çalgı çalıyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların cinsiyet değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.16’da gösterilmiştir.

Tablo 4.16.

Herhangi Bir Çalgı Çalıyor musunuz? Sorusuna Verilen Yanıtların Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Cinsiyet	Çalgı çalıyor musunuz?					
	Evet		Hayır		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Kız	21	15.6	114	84.4	135	100
Erkek	33	18.4	146	81.6	179	100
Toplam	54	17.0	260	83.0	314	100

$X^2=,448$; $sd=1$; $p=0,503$

Tablo 4.16’ya göre öğrencilerin cinsiyetleri ile çalgı çalma durumları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($X^2=,448$, $p>0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Ne çalıyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların cinsiyet değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.17’de gösterilmiştir.

Tablo 4.17.

Ne Çalıyorsunuz? Sorusuna Verilen Yanıtların Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Cinsiyet	Ne çalıyorsunuz?									
	Bağlama		Flüt		Gitar		Diğer		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Kız	3	14.3	8	38.1	6	28.6	4	19	21	100
Erkek	6	18.2	3	9.1	14	42.4	10	30.3	33	100
Toplam	9	16.2	11	23.6	20	35.5	14	24.7	54	100

$X^2= 6,954$; $sd=4$; $p=0,138$

Tablo 4.17’ye göre öğrencilerin cinsiyetleri ile çaldıkları çalgı arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($X^2= 6,954$, $p>0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Nerede öğrendiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların cinsiyet değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.18’de gösterilmiştir.

Tablo 4.18.

Nerede Öğrendiniz? Sorusuna Verilen Yanıtların Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Cinsiyet	Nerede öğrendiniz?							
	Kendi		Kurs		Diğer		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Kız	0	0	10	47.6	11	52.4	21	100
Erkek	16	50	11	34.4	5	15.6	32	100
Toplam	16	25.0	21	41.0	16	34.0	53	100

$X^2= 16,631$; $sd=3$; $p=0,001$

Tablo 4.18’e göre öğrencilerin cinsiyetleri ile çalgı çalmayı öğrendikleri yer arasında anlamlı fark bulunmuştur ($X^2= 16,631$, $p<0,05$). Erkeklerin % 50’si çalgı çalmayı kendi kendine öğrenirken kızlarda çalgı çalmayı kendi kendine öğrenen herhangi bir kimse bulunmamaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Bir çalgı çalmak isterseniz tercihiniz aşağıdakilerden hangisi olabilir?” sorusuna verdikleri yanıtların cinsiyet değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.19’da gösterilmiştir.

Tablo 4.19.

Bir Çalgı Çalmak İsterseniz Tercihiniz Aşağıdakilerden Hangisi Olabilir? Sorusuna Verilen Yanıtların Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Cinsiyet	Bir çalgı çalmak isterseniz tercihiniz aşağıdakilerden hangisi olabilir?											
	Keman		Piyano		Gitar		Yan Flüt		Diğer		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Kız	37	28	21	15.9	36	27.3	15	11.4	23	17.4	132	100
Erkek	25	14.1	17	9.6	48	27.1	6	3.4	81	45.8	177	100
Toplam	62	21.0	38	12.8	84	27.2	21	7.4	104	31.6	309	100

$X^2= 34,847$; $sd=4$; $p=0,000$

Tablo 4.19'a göre öğrencilerin cinsiyetleri ile çalmak istedikleri çalgı arasında anlamlı fark bulunmuştur ($X^2= 34,847$, $p<0,05$). Araştırmaya katılan erkek öğrencilerin yarıya yakını (% 45,8) bağlama, ney vb. çalgıları çalmak isterken kız öğrencilerin % 17,4'ü bağlama, ney vb. çalgıları çalmak istedikleri görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Sizce çalgı tercihi yaparken kitle iletişim araçları (televizyon, bilgisayar, radyo, müzik çalar vs.) bu tercihi etkilemekte midir?” sorusuna verdikleri yanıtların cinsiyet değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.20'ye gösterilmiştir.

Tablo 4.20.

Çalgı Tercihi Yaparken Kitle İletişim Araçları Bu Tercihi Etkilemekte Midir? Sorusuna Verilen Yanıtların Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Cinsiyet	Çalgı tercihi yaparken kitle iletişim araçları (televizyon, bilgisayar, radyo, müzik çalar vs.) bu tercihi etkilemekte midir?					
	Evet		Hayır		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Kız	101	75.4	33	24.6	134	100
Erkek	122	68.5	56	31.5	178	100
Toplam	223	72.0	89	28.0	312	100

$X^2= 1,751$; $sd=1$; $p=0,186$

Tablo 4.20'ye göre öğrencilerin cinsiyetleri ile çalgı tercihi yaparken kitle iletişim araçlarının etkisi düşünceleri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($X^2= 1,751$, $p>0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Sizce ülkemizde popülerliği artan çalgı aşağıdakilerden hangisi olabilir?” sorusuna verdikleri yanıtların cinsiyet değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.21'de gösterilmiştir.

Tablo 4.21.

Ülkemizde Popülerliği Artan Çalgı Hangisidir? Sorusuna Verilen Yanıtların Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Cinsiyet	Sizce ülkemizde popülerliği artan çalgı aşağıdakilerden hangisi olabilir?											
	Keman		Piyano		Gitar		Yan Flüt		Diğer		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Kız	17	12.6	11	8.1	91	67.4	12	8.9	4	3	135	100
Erkek	27	15.3	12	6.8	106	59.9	13	7.3	19	10.7	177	100
Toplam	44	13.9	23	7.4	197	63.7	25	8.1	23	6.9	312	100

$X^2= 7,768$; $sd=4$; $p=0,100$

Tablo 4.21'e göre öğrencilerin cinsiyetleri ile popülerliği artan çalgı düşünceleri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($X^2= 7,768$, $p>0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Ailenizde veya yakın çevrenizde gitar çalan birisi var mı?” sorusuna verdikleri yanıtların cinsiyet değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.22’de gösterilmiştir.

Tablo 4.22.

Ailenizde veya Yakın Çevrenizde Gitar Çalan Birisi Var mı? Sorusuna Verilen Yanıtların Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Cinsiyet	Ailenizde veya yakın çevrenizde gitar çalan birisi var mı?					
	Evet		Hayır		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Kız	74	55.2	60	44.8	134	100
Erkek	90	50.6	88	49.4	178	100
Toplam	164	52.9	148	47.1	312	100

$X^2= ,666$; $sd=1$; $p=0,414$

Tablo 4.22’ye göre öğrencilerin cinsiyetleri ile ailelerinde veya yakın çevrelerinde gitar çalan birisi olma durumu arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($X^2= ,666$, $p>0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Gitar türlerinden birini tercih etseniz tercihiniz hangisi olurdu?” sorusuna verdikleri yanıtların cinsiyet değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.23’de gösterilmiştir.

Tablo 4.23.

Gitar Türlerinden Birini Tercih Etseniz Tercihiniz Hangisi Olurdu? Sorusuna Verilen Yanıtların Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Cinsiyet	Gitar türlerinden birini tercih etseniz tercihiniz hangisi olurdu?									
	Akustik		Klasik		Elektro		Bas		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Kız	32	24.6	58	44.6	32	24.6	8	6.2	130	100
Erkek	46	26.6	77	44.5	32	18.5	18	10.4	173	100
Toplam	78	25.6	135	44.6	64	21.5	26	8.3	303	100

$X^2 = 2,991$; $sd=3$; $p=0,393$

Tablo 4.23'e göre öğrencilerin cinsiyetleri ile gitar türü tercihleri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($X^2 = 2,991$, $p>0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Gitar çalmanın hangi yönden avantajlıdır?” sorusuna verdikleri yanıtların cinsiyet değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.24'de gösterilmiştir.

Tablo 4.24.

Gitar Çalma Hangi Yönden Avantajlıdır? Sorusuna Verilen Yanıtların Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Cinsiyet	Gitar çalma hangi yönden avantajlıdır?									
	Satın alma-Taşıma kolaylığı		Eğitim alma kolaylığı		Popüler olması		Hiçbiri		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Kız	4	3	23	17.2	67	50	40	29.9	134	100
Erkek	11	6.1	33	18.4	86	48	49	27.4	179	100
Toplam	15	4.6	56	17.8	153	49.0	89	28.6	313	100

$X^2 = 1,891$; $sd=3$; $p=0,595$

Tablo 4.24'e göre öğrencilerin cinsiyetleri ile gitar çalmanın avantajlı yönüne yönelik görüşleri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($X^2 = 1,891$, $p>0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Yaşadığınız şehirde gitar resitalleri düzenlenmesini ister miydiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların cinsiyet değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.25'de gösterilmiştir.

Tablo 4.25.

Yaşadığınız Şehirde Gitar Resitalleri Düzenlenmesini İster miydiniz? Sorusuna Verilen Yanıtların Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Cinsiyet	Yaşadığınız şehirde gitar resitalleri düzenlenmesini ister miydiniz?					
	Evet		Hayır		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Kız	104	77	31	23	135	100
Erkek	129	72.9	48	27.1	177	100
Toplam	233	75.0	79	25.0	312	100

$X^2=,699$; $sd=1$; $p=0,403$

Tablo 4.25'e göre öğrencilerin cinsiyetleri ile yaşadıkları şehirde gitar resitalleri düzenlenmesini isteme durumları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($X^2=,699$, $p>0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Klasik gitar veya herhangi bir gitar türü ile çalınan bir parça biliyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların cinsiyet değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.26'da gösterilmiştir.

Tablo 4.26.

Klasik Gitar veya Herhangi Bir Gitar Türü ile Çalınan Bir Parça Biliyor musunuz? Sorusuna Verilen Yanıtların Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Cinsiyet	Klasik gitar veya herhangi bir gitar türü ile çalınan bir parça biliyor musunuz?					
	Evet		Hayır		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Kız	50	71.4	20	28.6	70	100
Erkek	71	73.9	25	26.1	96	100
Toplam	121	72.6	45	27.4	166	100

$X^2=,131$; $sd=1$; $p=0,717$

Tablo 4.26'ya göre öğrencilerin cinsiyetleri ile gitarla çalınan bir parça bilme durumları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($X^2=,131$, $p>0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Türkiye’de gitar icracılığı konusunda bildiğiniz (dinlediğiniz) kişiler var mıdır?” sorusuna verdikleri yanıtların cinsiyet değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.27’de gösterilmiştir.

Tablo 4.27.

Türkiye`de Gitar İcracılığı Konusunda Bildiğiniz (Dinlediğiniz) Kişiler Var mıdır? Sorusuna Verilen Yanıtların Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Cinsiyet	Türkiye`de gitar icracılığı konusunda bildiğiniz (dinlediğiniz) kişiler var mıdır?					
	Evet		Hayır		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Kız	41	66.1	21	33.9	62	100
Erkek	73	71.6	29	28.4	102	100
Toplam	114	68.9	50	31.1	164	100

$X^2=,538$; $sd=1$; $p=0,463$

Tablo 4.27`e göre öğrencilerin cinsiyetleri ile gitar icra eden kişi bilme durumları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($X^2=,538$, $p>0,05$).

Araştırmanın bu bölümünde cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin gitarın popülerliğine ilişkin görüşlerine yönelik farklılaşma durumunun genel görünümü Tablo 4.28`de gösterilmiştir.

Tablo 4.28.

Öğrencilerin Görüşlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşma Durumuna İlişkin Genel Görünüm

Sorular	X^2	sd	p
Çalgı çalıyor musunuz?	0.448	1	0.503
Ne çalıyorsunuz?	6.954	4	0.138
Nerede öğrendiniz?	16.631	3	0.001*
Bir çalgı çalmak isterseniz tercihiniz aşağıdakilerden hangisi olabilir?	34.847	4	0.000*
Çalgı tercihi yaparken kitle iletişim araçları (televizyon, bilgisayar, radyo, müzik çalar vs.) bu tercihi etkilemekte midir?	1.751	1	0.1086
Ülkemizde popülerliği artan çalgı hangisidir?	7.768	4	0.100
Ailenizde veya yakın çevrenizde gitar çalan birisi var mı?	0.666	1	0.414
Gitar türlerinden birini tercih etseniz tercihiniz hangisi olurdu?	2.991	3	0.393
Gitar çalmanın hangi yönden avantajlı olduğunu düşünürsünüz?	1.891	3	0.595
Yaşadığınız şehirde gitar resitalleri düzenlenmesini ister miydiniz?"	0.699	1	0.403
Klasik gitar veya herhangi bir gitar türü ile çalınan bir parça biliyor musunuz?	0.131	1	0.717
Türkiye`de gitar icracılığı konusunda bildiğiniz (dinlediğiniz) kişiler var mıdır?	0.538	1	0.463

***p<0.05**

Tablo 4.28'e göre cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin görüşleri arasında sadece "Nerede öğrendiniz?" ve "Bir çalgı çalmak isterseniz tercihiniz aşağıdakilerden hangisi olabilir?" sorularında anlamlı farka ulaşılmıştır. Buna göre; nerede öğrendiniz sorusundaki anlamlı farkda erkeklerin % 50'si çalgı çalmayı kendi kendine öğrenirken kızlarda çalgı çalmayı kendi kendine öğrenen herhangi bir kimse bulunmamıştır. Bir enstrüman çalmak isterseniz tercihiniz hangisi olurdu sorusundaki anlamlı fark da ise erkeklerin yarıya yakını (%45,8) bağlama, ney vb. çalgıları çalmak isterken kızların % 17,4'ü bağlama, ney vb. çalgıları çalmak istemektedir.

4.2.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın bu bölümünde ankette yer alan tüm sorulara verilen yanıtların bölüm değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup tüm veriler tablolar şeklinde aşağıda gösterilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin "Herhangi bir çalgı çalıyor musunuz?" sorusuna verdikleri yanıtların bölüm değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.29'da gösterilmiştir.

Tablo 4.29.

Herhangi Bir Çalgı Çalıyor musunuz? Sorusuna Verilen Yanıtların Bölüm Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Bölüm	Çalgı çalıyor musunuz?					
	Evet		Hayır		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Türkçe Öğr.	6	15.4	33	84.6	39	100
Sınıf Öğr.	12	27.9	31	72.1	43	100
İngiliz Dili	10	21.7	36	78.3	46	100
Tarih	7	19.4	29	80.6	36	100
Kimya	1	5.9	16	94.1	17	100
İşletme	6	13.6	38	86.4	44	100
Din Kült.	2	5.3	36	94.7	38	100
Veterinerlik	10	19.6	41	80.4	51	100
Toplam	54	16.1	260	83.9	314	100

$X^2= 10,277$; $sd=7$; $p=0,173$

Tablo 4.29'a göre öğrencilerin bölümleri ile çalgı çalma durumları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($X^2= 10,277$, $p>0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Bir çalgı çalmak isterseniz tercihiniz aşağıdakilerden hangisi olabilir?” sorusuna verdikleri yanıtların bölüm değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.30’a gösterilmiştir.

Tablo 4.30.

Bir Çalgı Çalmak İsterseniz Tercihiniz Aşağıdakilerden Hangisi Olabilir? Sorusuna Verilen Yanıtların Bölüm Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Bölüm	Bir çalgı çalmak isterseniz tercihiniz aşağıdakilerden hangisi olabilir?					
	Gitar		Diğer		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Türkçe Öğr.	14	35.9	25	64.1	39	100
Sınıf Öğr.	12	27.9	31	72.1	43	100
İngiliz Dili	11	25	33	75	44	100
Tarih	13	36.1	23	63.9	36	100
Kimya	2	12.5	14	87.5	16	100
İşletme	15	34.9	28	65.1	43	100
Din Kült.	9	23.7	29	76.3	38	100
Veterinerlik	8	16	42	84	50	100
Toplam	84	26.5	225	73.5	309	100

$X^2= 9,488$; $sd=7$; $p=0,219$

Tablo 4.30’a göre öğrencilerin bölümleri ile çalmak istedikleri çalgı arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($X^2= 9,488$, $p>0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Sizce çalgı tercihi yaparken kitle iletişim araçları (televizyon, bilgisayar, radyo, müzik çalar vs.) bu tercihi etkilemekte midir?” sorusuna verdikleri yanıtların bölüm değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.31’de gösterilmiştir.

Tablo 4.31.

Çalgı Tercihi Yaparken Kitle İletişim Araçları Bu Tercihi Etkilemekte midir? Sorusuna Verilen Yanıtların Bölüm Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Bölüm	Çalgı tercihi yaparken kitle iletişim araçları (televizyon, bilgisayar, radyo, müzik çalar vs.) bu tercihi etkilemekte midir?					
	Evet		Hayır		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Türkçe Öğr.	30	78.9	8	21.1	38	100
Sınıf Öğr.	33	76.7	10	23.3	43	100
İngiliz Dili	36	78.3	10	21.7	46	100
Tarih	28	77.8	8	22.2	36	100
Kimya	9	52.9	8	47.1	17	100
İşletme	26	59.1	18	40.9	44	100
Din Kült.	30	78.9	8	21.1	38	100
Veterinerlik	31	62	19	38	50	100
Toplam	223	70.6	89	29.4	312	100

$X^2= 12,783$; $sd=7$; $p=0,078$

Tablo 4.31'e göre öğrencilerin bölümleri ile çalgı tercihi yaparken kitle iletişim araçlarının etkisi düşünceleri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($X^2= 12,783$, $p>0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Sizce ülkemizde popülerliği artan çalgı aşağıdakilerden hangisi olabilir?” sorusuna verdikleri yanıtların bölüm değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.32'de gösterilmiştir.

Tablo 4.32.

Ülkemizde Popülerliği Artan Çalgı Hangisidir? Sorusuna Verilen Yanıtların Bölüm Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Bölüm	Ülkemizde popülerliği artan çalgı hangisidir?					
	Gitar		Diğer		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Türkçe Öğr.	27	69.2	12	30.8	39	100
Sınıf Öğr.	27	62.8	16	37.2	43	100
İngiliz Dili	35	76.1	11	23.9	46	100
Tarih	24	66.7	12	33.3	36	100
Kimya	9	52.9	8	47.1	17	100
İşletme	25	56.8	19	43.2	44	100
Din Kült.	22	57.9	16	42.1	38	100
Veterinerlik	28	57.1	21	42.9	49	100
Toplam	197	62.4	115	37.6	312	100

$X^2= 6,851$; $sd=7$; $p=0,445$

Tablo 4.32'ye göre öğrencilerin bölümleri ile popülerliği artan çalgı düşünceleri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($X^2= 6,851$, $p>0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Ailenizde veya yakın çevrenizde gitar çalan birisi var mı?” sorusuna verdikleri yanıtların bölüm değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.33'de gösterilmiştir.

Tablo 4.33.

Ailenizde veya Yakın Çevrenizde Gitar Çalan Birisi Var mıdır? Sorusuna Verilen Yanıtların Bölüm Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Bölüm	Ailenizde veya yakın çevrenizde gitar çalan birisi var mı?					
	Evet		Hayır		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Türkçe Öğr.	17	44.7	21	55.3	38	100
Sınıf Öğr.	32	74.4	11	25.6	43	100
İngiliz Dili	19	41.3	27	58.7	46	100
Tarih	25	69.4	11	30.6	36	100
Kimya	5	29.4	12	70.6	17	100
İşletme	27	61.4	17	38.6	44	100
Din Kült.	15	39.5	23	60.5	38	100
Veterinerlik	24	48	26	52	50	100
Toplam	164	51.0	148	49.0	312	100
$X^2= 23,674$; $sd=7$; $p=0,001$						

Tablo 4.33'e göre öğrencilerin bölümleri ile ailelerinde veya yakın çevrelerinde gitar çalan birisi olma durumu arasında anlamlı fark bulunmuştur ($X^2= 23,674$, $p<0,05$). Sınıf öğretmenliğinde öğrenim gören öğrencilerin % 74,4'ünün ailesinde veya yakın çevresinde gitar çalan birisi vardır. Bu oran tarih bölümünde öğrenim gören öğrencilerde % 69,4; kimyada öğrenim gören öğrencilerde % 29,4; din kültürü ve ahlak bilgisi bölümünde öğrenim gören öğrencilerde ise % 39,5'tir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin "Gitar türlerinden birini tercih etseniz tercihiniz hangisi olurdu?" sorusuna verdikleri yanıtların bölüm değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.34'de gösterilmiştir.

Tablo 4.34.

Gitar Türlerinden Birini Tercih Etseniz Tercihiniz Hangisi Olurdu? Sorusuna Verilen Yanıtların Bölüm Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Bölüm	Gitar türlerinden birini tercih etseniz tercihiniz hangisi olurdu?							
	Akustik		Klasik		Elektro-Bas		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Türkçe Öğr.	18	48.6	12	32.4	7	18.9	37	100
Sınıf Öğr.	8	18.6	19	44.2	16	37.2	43	100
İngiliz Dili	10	22.7	21	47.7	13	29.5	44	100
Tarih	11	31.4	14	40	10	28.6	35	100
Kimya	3	17.6	6	35.3	8	47.1	17	100
İşletme	10	23.3	18	41.9	15	34.9	43	100
Din Kült.	4	11.1	27	75	5	13.9	36	100
Veterinerlik	14	29.2	18	37.5	16	33.3	48	100
Toplam	78	25.3	135	44.3	90	30.4	303	100

$X^2= 30,279$; $sd=14$; $p=0,007$

Tablo 4.34'e göre öğrencilerin bölümleri ile gitar türü tercihleri arasında anlamlı fark bulunmuştur ($X^2= 30,279$, $p<0,05$). Türkçe öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin % 48,6 akustik gitarı tercih ederken diğer bölümlerdeki öğrencilerin akustik gitarı tercih etme yüzdeleri 11,1 ile 29,2 arasında değişmektedir. Kimya bölümünde öğrenim gören öğrencilerin % 47,1'i elektro-bas gitarı tercih ederken diğer bölümlerdeki öğrencilerin elektro-bas gitarı tercih etme yüzdeleri 13,9 ile 37,2 arasında değişmektedir. Din kültürü ve ahlak bilgisi bölümünde öğrenim gören öğrencilerin % 75'i klasik gitarı tercih ederken diğer bölümlerdeki öğrencilerin klasik gitarı tercih etme yüzdeleri 32,4 ile 47,7 arasında değişmekte olup birbirine oldukça yakın olduğu söylenebilir. Bu veriler doğrultusunda din kültürü ve ahlak bilgisi bölümündeki öğrencilerin diğer gitar türlerine nazaran klasik gitara karşı daha çok ilgi gösterdikleri söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin "Gitar çalmanın hangi yönden avantajlı olabileceğini düşünürsünüz?" sorusuna verdikleri yanıtların bölüm değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.35'de gösterilmiştir.

Tablo 4.35.

Gitar Çalma Hangi Yönden Avantajlıdır? Sorusuna Verilen Yanıtların Bölüm Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Bölüm	Gitar çalma hangi yönden avantajlıdır?							
	Satın alma- Taşıma- Eğitim alma kolaylığı		Popüler olması		Hiçbiri		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Türkçe Öğr.	12	31.6	13	34.2	13	34.2	38	100
Sınıf Öğr.	10	23.3	23	53.5	10	23.3	43	100
İngiliz Dili	6	13	21	45.7	19	41.3	46	100
Tarih	6	16.7	16	44.4	14	38.9	36	100
Kimya	1	5.9	10	58.8	6	35.3	17	100
İşletme	11	25	24	54.5	9	20.5	44	100
Din Kült.	6	15.8	25	65.8	7	18.4	38	100
Veterinerlik	19	37.3	21	41.2	11	21.6	51	100
Toplam	15	21.0	153	49.8	89	29.2	313	100

$X^2= 25,525$; $sd=14$; $p=0,030$

Tablo 4.35'e göre öğrencilerin bölümleri ile gitar çalmanın avantajlı yönüne yönelik görüşleri arasında anlamlı fark bulunmuştur ($X^2= 25,525$, $p<0,05$). Din kültürü ve ahlak bilgisi bölümünde öğrenim gören öğrencilerin % 65,8'i gitar çalmanın avantajlı yönünü popüler olması olarak görürken, Türkçe öğretmenliğinde öğrenim gören öğrencilerin % 34,2'si popüler olması olarak görmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Yaşadığınız şehirde gitar resitalleri düzenlenmesini ister miydiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların bölüm değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.36'da gösterilmiştir.

Tablo 4.36.

Yaşadığınız Şehirde Gitar Resitalleri Düzenlenmesini İster miydiniz? Sorusuna Verilen Yanıtların Bölüm Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Bölüm	Yaşadığınız şehirde gitar resitalleri düzenlenmesini ister miydiniz?					
	Evet		Hayır		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Türkçe Öğr.	26	66.7	13	33.3	39	100
Sınıf Öğr.	34	81	8	19	42	100
İngiliz Dili	27	60	18	40	45	100
Tarih	30	83.3	6	16.7	36	100
Kimya	8	47.1	9	52.9	17	100
İşletme	35	79.5	9	20.5	44	100
Din Kült.	32	84.2	6	15.8	38	100
Veterinerlik	41	80.4	10	19.6	51	100
Toplam	233	72.8	79	27.2	312	100

$X^2= 18,868$; $sd=7$; $p=0,009$

Tablo 4.36`ya göre öğrencilerin bölümleri ile yaşadıkları şehirde gitar resitalleri düzenlenmesini isteme durumları arasında anlamlı fark bulunmuştur ($X^2= 18,868$, $p<0,05$). Yaşadığı şehirde gitar resitalleri düzenlenmesini isteyen din kültürü ve ahlak bilgisi, tarih, sınıf öğretmenliği ve veterinerlik bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin oranı % 80`in üzerindeyken kimya bölümünde öğrenim gören öğrencilerin oranı % 47,1`dir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Klasik gitar veya herhangi bir gitar türü ile çalınan bir parça biliyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların bölüm değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.37`de gösterilmiştir.

Tablo 4.37.

*Klasik Gitar veya Herhangi Bir Gitar Türü ile Çalınan Bir Parça Biliyor musunuz?
Sorusuna Verilen Yanıtların Bölüm Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu*

Bölüm	Klasik gitar veya herhangi bir gitar türü ile çalınan bir parça biliyor musunuz?					
	Evet		Hayır		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Türkçe Öğr.	11	61.1	7	38.9	18	100
Sınıf Öğr.	14	70	6	30	20	100
İngiliz Dili	18	75	6	25	24	100
Tarih	16	72.7	6	27.3	22	100
Kimya	7	70	3	30	10	100
İşletme	12	66.6	6	33.3	18	100
Din Kült.	12	70.6	5	29.4	17	100
Veterinerlik	31	83.8	6	16.2	37	100
Toplam	121	71.2	45	28.8	166	100

$X^2= 4,066$; $sd=7$; $p=0,772$

Tablo 4.37’de göre öğrencilerin bölümleri ile gitarla çalınan bir parça bilme durumları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($X^2= 4,066$, $p>0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Türkiye’de gitar icracılığı konusunda bildiğiniz (dinlediğiniz) kişiler var mıdır?” sorusuna verdikleri yanıtların bölüm değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.38’de gösterilmiştir.

Tablo 4.38.

*Türkiye’de Gitar İcracılığı Konusunda Bildiğiniz (Dinlediğiniz) Kişiler Var mıdır?
Sorusuna Verilen Yanıtların Bölüm Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu*

Bölüm	Türkiye’de gitar icracılığı konusunda bildiğiniz (dinlediğiniz) kişiler var mıdır?					
	Evet		Hayır		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Türkçe Öğr.	13	72.2	5	27.8	18	100
Sınıf Öğr.	15	75	5	25	20	100
İngiliz Dili	16	64	9	36	25	100
Tarih	15	68.2	7	31.8	22	100
Kimya	9	69.2	4	30.8	13	100
İşletme	8	61.5	5	38.5	13	100
Din Kült.	8	53.3	7	46.7	15	100
Veterinerlik	30	78.9	8	21.1	38	100
Toplam	114	67.8	50	32.2	164	100

$X^2= 4,563$; $sd=7$; $p=0,713$

Tablo 4.38'e göre öğrencilerin cinsiyetleri ile gitar icra eden kişi bilme durumları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($X^2= 4,563$, $p>0,05$).

Araştırmanın bu bölümünde bölüm değişkenine göre öğrencilerin gitarın popülerliğine ilişkin görüşlerine yönelik farklılaşma durumunun genel görünümü Tablo 4.39'da gösterilmiştir.

Tablo 4.39.

Öğrencilerin Görüşlerinin Bölüm Değişkenine Göre Farklılaşma Durumuna İlişkin Genel Görünüm

Sorular	X^2	sd	p
Çalgı çalıyor musunuz?	10.277	7	0.173
Bir çalgı çalmak isterseniz tercihiniz aşağıdakilerden hangisi olabilir?	9.488	7	0.219
Çalgı tercihi yaparken kitle iletişim araçları (televizyon, bilgisayar, radyo, müzik çalar vs.) bu tercihi etkilemekte midir?	12.783	7	0.078
Ülkemizde popülerliği artan çalgı hangisidir?	6.851	7	0.445
Ailenizde veya yakın çevrenizde gitar çalan birisi var mı?	23.674	7	0.001*
Gitar türlerinden birini tercih etseniz tercihiniz hangisi olurdu?	30.279	14	0.007*
Gitar çalmanın hangi yönden avantajlı olduğunu düşünürsünüz?	25.525	14	0.030*
Yaşadığınız şehirde gitar resitaleri düzenlenmesini ister miydiniz?"	18.868	7	0.009*
Klasik gitar veya herhangi bir gitar türü ile çalınan bir parça biliyor musunuz?	4.066	7	0.772
Türkiye'de gitar icracılığı konusunda bildiğiniz (dinlediğiniz) kişiler var mıdır?	4.563	7	0.713

***p<0.05**

Tablo 4.39'a göre bölüm değişkenine göre öğrencilerin görüşleri arasında sadece "Ailenizde veya yakın çevrenizde gitar çalan birisi var mı?", "Gitar türlerinden birini tercih etseniz tercihiniz hangisi olurdu?", "Gitar çalmanın hangi yönden avantajlı olduğunu düşünürsünüz?" ve "Yaşadığınız şehirde gitar resitaleri düzenlenmesini ister miydiniz?" sorularında anlamlı farka ulaşılmıştır.

Buna göre anlamlı farklılıklar; sınıf öğretmenliğinde öğrenim gören öğrencilerin % 74,4'ünün ailesinde veya yakın çevresinde gitar çalan birisi vardır. Bu oran tarih bölümünde öğrenim gören öğrencilerde % 69,4; kimyada öğrenim gören öğrencilerde % 29,4; din kültürü ve ahlak bilgisi bölümünde öğrenim gören öğrencilerde ise % 39,5 olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Din kültürü ve ahlak bilgisi bölümünde öğrenim gören öğrencilerin % 75'i klasik gitarı tercih ederken diğer bölümlerdeki öğrencilerin klasik gitarı tercih etme yüzdeleri 32,4 ile 47,7 arasında değişmekte olup birbirine oldukça yakın olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu veriler sonucunda din kültürü ve ahlak bilgisi bölümündeki öğrencilerin diğer gitar türlerine nazaran klasik gitara karşı daha çok ilgi gösterdikleri söylenebilir.

Din kültürü ve ahlak bilgisi bölümünde öğrenim gören öğrencilerin % 65,8'i gitar çalmanın avantajlı yönünü popüler olması olarak görürken, Türkçe öğretmenliğinde öğrenim gören öğrencilerde ise bu oran % 34,2'dir.

Yaşadığı şehirde gitar resitalleri düzenlenmesini isteyen din kültürü ve ahlak bilgisi, tarih, sınıf öğretmenliği ve veterinerlik bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin oranı % 80'in üzerindeyken kimya bölümünde öğrenim gören öğrencilerin oranı % 47,1'dir.

4.2.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın bu bölümünde ankette yer alan tüm sorulara verilen yanıtların sınıf değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup tüm veriler tablolar şeklinde aşağıda gösterilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Herhangi bir çalgı çalıyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların sınıf değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.40'da gösterilmiştir.

Tablo 4.40.

Herhangi Bir Çalgı Çalıyor musunuz? Sorusuna Verilen Yanıtların Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Sınıf	Çalgı çalıyor musunuz?					
	Evet		Hayır		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
1. Sınıf	2	6.7	28	93.3	30	100
2. Sınıf	27	22	96	78	123	100
3. Sınıf	15	17.6	70	82.4	85	100
4-5. Sınıf	10	13.2	66	86.8	76	100
Toplam	54	14.9	260	85.1	314	100

$X^2= 5,171$; $sd=3$; $p=0,160$

Tablo 4.40'a göre öğrencilerin sınıfları ile çalgı çalma durumları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($X^2= 5,171$, $p>0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Ne çalıyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların sınıf değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.41`de gösterilmiştir.

Tablo 4.41.

Ne Çalıyorsunuz? Sorusuna Verilen Yanıtların Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Sınıf	Ne çalıyorsunuz?					
	Gitar		Diğer		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
1. Sınıf	1	50	1	50	2	100
2. Sınıf	7	25.9	20	74.1	27	100
3. Sınıf	8	53.3	7	46.7	15	100
4-5. Sınıf	4	40	6	60	10	100
Toplam	20	42.3	34	63	57.7	100

$X^2= 4,417$; $sd=3$; $p=0,183$

Tablo 4.41`e göre öğrencilerin sınıfları ile çaldıkları çalgı arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($X^2= 4,417$, $p>0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Bir çalgı çalmak isterseniz tercihiniz aşağıdakilerden hangisi olabilir?” sorusuna verdikleri yanıtların sınıf değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.42`de gösterilmiştir.

Tablo 4.42.

Bir Çalgı Çalmak İsterseniz Tercihiniz Aşağıdakilerden Hangisi Olabilir? Sorusuna Verilen Yanıtların Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Sınıf	Bir çalgı çalmak isterseniz tercihiniz aşağıdakilerden hangisi olabilir?					
	Gitar		Diğer		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
1. Sınıf	5	16.7	25	83.3	30	100
2. Sınıf	37	30.6	84	69.4	121	100
3. Sınıf	27	32.1	57	67.9	84	100
4-5. Sınıf	15	20.3	59	79.7	74	100
Toplam	84	24.9	225	75.1	309	100

$X^2= 5,211$; $sd=3$; $p=0,157$

Tablo 4.42'ye göre öğrencilerin sınıfları ile çalmak istedikleri çalgı arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($X^2= 5,211$, $p>0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Sizce çalgı tercihi yaparken kitle iletişim araçları (televizyon, bilgisayar, radyo, müzik çalar vs.) bu tercihi etkilemekte midir?” sorusuna verdikleri yanıtların sınıf değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.43`de gösterilmiştir.

Tablo 4.43.

Çalgı Tercihi Yaparken Kitle İletişim Araçları Bu Tercihi Etkilemekte midir? Sorusuna Verilen Yanıtların Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Sınıf	Çalgı tercihi yaparken kitle iletişim araçları (televizyon, bilgisayar, radyo, müzik çalar vs.) bu tercihi etkilemekte midir?					
	Evet		Hayır		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
1. Sınıf	24	80	6	20	30	100
2. Sınıf	91	74	32	26	123	100
3. Sınıf	63	75	21	25	84	100
4-5. Sınıf	45	60	30	40	75	100
Toplam	223	72.2	89	27.8	312	100

$X^2= 6,805$; $sd=3$; $p=0,078$

Tablo 4.43'e göre öğrencilerin sınıfları ile çalgı tercihi yaparken kitle iletişim araçlarının etkisi düşünceleri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($X^2= 6,805$, $p>0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Sizce ülkemizde popülerliği artan çalgı aşağıdakilerden hangisi olabilir?” sorusuna verdikleri yanıtların sınıf değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.44`de gösterilmiştir.

Tablo 4.44.

Ülkemizde Popülerliği Artan Çalgı Hangisidir? Sorusuna Verilen Yanıtların Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Sınıf	Ülkemizde popülerliği artan çalgı hangisidir?					
	Gitar		Diğer		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
1. Sınıf	16	53.3	14	46.7	30	100
2. Sınıf	86	69.9	37	30.1	123	100
3. Sınıf	54	63.5	31	36.5	85	100
4-5. Sınıf	41	55.4	33	44.6	74	100
Toplam	197	60.5	115	39.5	312	100

$X^2= 5,576$; $sd=3$; $p=0,134$

Tablo 4.44'e göre öğrencilerin sınıfları ile popülerliği artan çalgı düşünceleri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($X^2= 5,576$, $p>0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Ailenizde veya yakın çevrenizde gitar çalan birisi var mı?” sorusuna verdikleri yanıtların sınıf değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.45’de gösterilmiştir.

Tablo 4.45.

Ailenizde veya Yakın Çevrenizde Gitar Çalan Birisi Var mıdır? Sorusuna Verilen Yanıtların Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Sınıf	Ailenizde veya yakın çevrenizde gitar çalan birisi var mı?					
	Evet		Hayır		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
1. Sınıf	10	33.3	20	66.7	30	100
2. Sınıf	73	59.3	50	40.7	123	100
3. Sınıf	46	54.8	38	45.2	84	100
4-5. Sınıf	35	46.7	40	53.3	75	100
Toplam	164	48.5	148	51.5	312	100

$X^2= 7,930$; $sd=3$; $p=0,047$

Tablo 4.45’e göre öğrencilerin sınıfları ile ailelerinde veya yakın çevrelerinde gitar çalan birisi olma durumu arasında anlamlı fark bulunmuştur ($X^2= 7,930$, $p<0,05$). 2. Sınıf öğrencilerinin ailelerinde veya yakınlarında gitar çalan birisi olma oranı % 59,3; ikinci sınıf öğrencilerinin % 54,8 ve 4-5. Sınıf öğrencilerinin % 46,7 iken, 1. Sınıf öğrencilerinin % 33,3’tür.

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Gitar türlerinden birini tercih etseniz tercihiniz hangisi olurdu?” sorusuna verdikleri yanıtların sınıf değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.46’da gösterilmiştir.

Tablo 4.46.

Gitar Türlerinden Birini Tercih Etseniz Tercihiniz Hangisi Olurdu? Sorusuna Verilen Yanıtların Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Sınıf	Gitar türlerinden birini tercih etseniz tercihiniz hangisi olurdu?							
	Akustik		Klasik		Elektro-Bas		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
1. Sınıf	4	13.8	21	72.4	4	13.8	29	100
2. Sınıf	27	22.5	53	44.2	40	33.3	120	100
3. Sınıf	30	37.5	32	40	18	22.5	80	100
4-5. Sınıf	17	23	29	39.2	28	37.8	74	100
Toplam	78	24.2	135	49.0	90	26.8	303	100

$X^2= 18,571$; $sd=6$; $p=0,005$

Tablo 4.46’ya göre öğrencilerin sınıfları ile gitar türü tercihleri arasında anlamlı fark bulunmuştur ($X^2= 18,571$, $p<0,05$). 2. Sınıf öğrencilerinin % 44,2’si, 3. Sınıf öğrencilerinin % 40’ı ve 4-5. Sınıf öğrencilerinin % 39,2’si klasik gitarı tercih ederken 1. Sınıf öğrencilerinin % 72,4’ü klasik gitarı tercih etmektedir. Sınıf yükseldikçe klasik gitar tercih oranının düştüğü söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Gitar çalmanın hangi yönden avantajlıdır?” sorusuna verdikleri yanıtların sınıf değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.47’de gösterilmiştir.

Tablo 4.47.

Gitar Çalman Hangi Yönden Avantajlıdır? Sorusuna Verilen Yanıtların Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Sınıf	Gitar çalma hangi yönden avantajlıdır?							
	Satın alma- Taşıma- Eğitim alma kolaylığı		Popüler olması		Hiçbiri		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
1. Sınıf	4	13.3	19	63.3	7	23.3	30	100
2. Sınıf	21	17.1	62	50.4	40	32.5	123	100
3. Sınıf	23	27.4	37	44	24	28.6	84	100
4-5. Sınıf	23	30.3	35	46.1	18	23.7	76	100
Toplam	71	22.0	153	51.0	89	27.0	313	100

$X^2=9,072$; $sd=6$; $p=0,170$

Tablo 4.47'ye göre öğrencilerin sınıfları ile gitar çalmanın avantajlı yönüne yönelik görüşleri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($X^2=9,072$, $p>0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Yaşadığınız şehirde gitar resitalleri düzenlenmesini ister miydiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların sınıf değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.48'de gösterilmiştir.

Tablo 4.48.

Yaşadığınız Şehirde Gitar Resitalleri Düzenlenmesini İster miydiniz? Sorusuna Verilen Yanıtların Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Sınıf	Yaşadığınız şehirde gitar resitalleri düzenlenmesini ister miydiniz?					
	Evet		Hayır		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
1. Sınıf	25	83.3	5	16.7	30	100
2. Sınıf	91	74.6	31	25.4	122	100
3. Sınıf	64	76.2	20	23.8	84	100
4-5. Sınıf	53	69.7	23	30.3	76	100
Toplam	233	76.0	79	24.0	312	100

$X^2=2,272$; $sd=3$; $p=0,518$

Tablo 4.48'e göre öğrencilerin sınıfları ile yaşadıkları şehirde gitar resitalleri düzenlenmesini isteme durumları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($X^2=2,272$, $p>0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Klasik gitar veya herhangi bir gitar türü ile çalınan bir parça biliyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların sınıf değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.49’da gösterilmiştir.

Tablo 4.49.

Klasik Gitar veya Herhangi Bir Gitar Türü İle Çalınan Bir Parça Biliyor musunuz? Sorusuna Verilen Yanıtların Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Sınıf	Klasik gitar veya herhangi bir gitar türü ile çalınan bir parça biliyor musunuz?					
	Evet		Hayır		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
1. Sınıf	10	83.3	2	16.7	12	100
2. Sınıf	46	71.9	18	28.1	64	100
3. Sınıf	28	71.8	11	28.2	39	100
4-5. Sınıf	37	72.5	14	27.5	51	100
Toplam	121	75.0	45	25.0	166	100

$X^2 = ,722$; $sd=3$; $p=0,868$

Tablo 4.49’a göre öğrencilerin sınıfları ile gitarla çalınan bir parça bilme durumları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($X^2 = ,722$, $p>0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Türkiye’de gitar icracılığı konusunda bildiğiniz (dinlediğiniz) kişiler var mıdır?” sorusuna verdikleri yanıtların sınıf değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek için Ki-Kare Testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 4.50’de gösterilmiştir.

Tablo 4.50.

Türkiye’de Gitar İcracılığı Konusunda Bildiğiniz (Dinlediğiniz) Kişiler Var mıdır? Sorusuna Verilen Yanıtların Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumu

Sınıf	Türkiye’de gitar icracılığı konusunda bildiğiniz (dinlediğiniz) kişiler var mıdır?					
	Evet		Hayır		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
1. Sınıf	6	54.5	5	45.5	11	100
2. Sınıf	44	68.8	20	31.2	64	100
3. Sınıf	23	65.7	12	34.3	35	100
4-5. Sınıf	41	75.9	13	24.1	54	100
Toplam	114	66.3	50	33.7	164	100

$X^2 = 2,467$; $sd=3$; $p=0,481$

Tablo 4.50'ye göre öğrencilerin sınıfları ile gitar icra eden kişi bilme durumları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($X^2 = 2,467$, $p > 0,05$).

Araştırmanın bu bölümünde sınıf değişkenine göre öğrencilerin gitarın popülerliğine ilişkin görüşlerine yönelik farklılaşma durumunun genel görünümü Tablo 4.51'de gösterilmiştir.

Tablo 4.51.

Öğrencilerin Görüşlerinin Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşma Durumuna İlişkin Genel Görünüm

Sorular	X^2	sd	p
Çalgı çalıyor musunuz?	5.171	3	0.160
Ne çalıyorsunuz?	4.417	3	0.183
Bir çalgı çalmak isterseniz tercihiniz aşağıdakilerden hangisi olabilir?	5.211	3	0.157
Çalgı tercihi yaparken kitle iletişim araçları (televizyon, bilgisayar, radyo, müzik çalar vs.) bu tercihi etkilemekte midir?	6.805	3	0.078
Ülkemizde popülerliği artan çalgı hangisidir?	5.576	3	0.134
Ailenizde veya yakın çevrenizde gitar çalan birisi var mı?	7.930	3	0.047*
Gitar türlerinden birini tercih etseniz tercihiniz hangisi olurdu?	18.571	6	0.005*
Gitar çalmanın hangi yönden avantajlı olduğunu düşünüyorsunuz?	9.072	6	0.170
Yaşadığınız şehirde gitar resitaleri düzenlenmesini ister miydiniz?"	2.272	3	0.518
Klasik gitar veya herhangi bir gitar türü ile çalınan bir parça biliyor musunuz?	0.722	3	0.868
Türkiye'de gitar icracılığı konusunda bildiğiniz (dinlediğiniz) kişiler var mıdır?	2.467	3	0.481

***p<0.05**

Tablo 4.51'de göre sınıf değişkenine göre öğrencilerin görüşleri arasında sadece "Ailenizde veya yakın çevrenizde gitar çalan birisi var mı?" ve "Gitar türlerinden birini tercih etseniz tercihiniz hangisi olurdu?" sorularında anlamlı farka ulaşılmıştır.

Buna göre anlamlı farklılıklar; ikinci sınıf öğrencilerinin ailelerinde veya yakınlarında gitar çalan birisi olma oranı % 59,3; ikinci sınıf öğrencilerinin % 54,8'i

dördüncü ve beşinci sınıf öğrencilerinin % 46,7 iken, birinci sınıf öğrencilerinin % 33,3'tür.

İkinci sınıf öğrencilerinin % 44,2'si, üçüncü sınıf öğrencilerinin % 40'ı ve 4-5. Sınıf öğrencilerinin % 39,2'si klasik gitarı tercih ederken birinci sınıf öğrencilerinin % 72,4'ü klasik gitarı tercih etmektedir. Sınıf yükseldikçe klasik gitar tercih oranının düştüğü söylenebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmada elde edilen bulgulara dayalı olarak ulaşılan sonuçlara ve önerilere yer verilmiştir.

5.1. Sonuç

Araştırmaya katılan 314 üniversite öğrencisinin % 43'ünü kızlar, % 57'sini ise erkekler oluşturmuştur.

Araştırmaya katılan öğrencilerin % 26,1'ini eğitim fakültesinde, % 26,1'ini edebiyat fakültesinde, % 16,3'ünü veterinerlik fakültesinde, % 14'ünü iktisadi ve idari bilimler fakültesinde, % 12,1'i ilahiyat fakültesinde ve % 5,4'ünün ise fen fakültesinde öğrenim görenler oluşturmuştur.

Araştırmaya katılan öğrencilerin % 9,6'sını 1. sınıfta, % 39,2'sini 2. sınıfta, % 27,1'ini 3. sınıfta, % 20,1'ini 4. sınıfta ve % 4,0'ını ise 4. sınıf üstünde öğrenim görenler oluşturmaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin % 17,2'sinin çalgı çaldığı, % 82,8'inin ise herhangi bir çalgı çalmadığı belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin % 6,4'ünün gitar, % 3,5'inin flüt, % 2,9'unun bağlama, % 0,9'sının darbuka, % 0,9'sının ney, % 0,6'sının keman, % 0,3'ünün bateri, % 0,3'ünün def, % 0,3'ünün harmonika, % 0,3'ünün kanun, % 0,3'ünün org ve % 0,3'ünün sipsi çaldığı belirlenmiştir. Araştırma sonucunda çalgı çalan öğrencilerin % 17,2'sinden % 6,4'ü (20 kişi) gitar, % 3,5'i (11 kişi) flüt, % 2,9'unun (9 kişi) ise bağlama olduğu görülmektedir. Bu veriler doğrultusunda öğrenciler arasında gitar, flüt ve bağlamanın daha çok tercih edildiği, bu nedenle popüler olduğu sonucuna varılabilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin % 6,68'inin çalgı çalmayı kursta, % 5,10'unun kendi kendine, % 3,50'sinin okulda, % 0,64'ünün akrabasından, % 0,64'ünün arkadaşından ve % 0,32'sinin dernekte öğrendiği sonucuna varılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin bir çalgı çalmak isterseniz tercihiniz hangisi olurdu sorusuna % 26,75'inin gitar çalmayı, % 24,84'ünün bağlama çalmayı, % 19,75'inin keman çalmayı, % 12,11'inin piyano çalmayı, % 8,28'inin ney çalmayı, % 6,68'inin ise yan flüt çalmayı istedikleri belirlenmiştir. Araştırma sonucunda üniversite öğrencilerinden % 26,75'inin (84 kişi) gitar çalmayı, % 24,84'ü (78 kişi) bağlama çalmayı, % 19,75'i (62 kişi) keman çalmayı istediklerini belirtmişlerdir. Bu veriler sonucunda üniversite öğrencileri arasında gitar ve bağlama çalgısının en çok tercih edilen çalgılar olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin % 71,02'sinin çalgı tercihlerini kitle iletişim araçlarının etkilediği, % 28,34'ünü ise etkilemediği belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sizce ülkemizde popülerliği artan çalgı hangisi olabilir sorusuna % 62,74'ü gitarın, % 14,02'si kemanın, % 7,96'sı yan flütün, % 7,32'si piyanonun, % 4,14'ü bağlamanın ve % 3,18'i de ney'in popülerliğinin arttığını belirtmiştir. Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin verdikleri yanıtlara bakıldığında öğrencilerin en yüksek oranda % 62,74'ünün (197 kişi) gitarı belirttikleri tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda öğrencilerin gitar çalgısını popüler bir çalgı olarak kabul ettiklerini söylemek mümkündür.

Araştırmaya katılan öğrencilerin ailenizde veya yakın çevrenizde gitar çalan birisi var mı sorusuna % 52,23'ü ailesinde veya yakın çevresinde gitar çalan birisi olduğunu, % 47,13'ü ise olmadığını belirtmiştir. Araştırma sonucunda öğrencilerin aile ve yakın çevrelerinde gitar çalanların sayılarının fazla oluşunu bu çalgının popüler olduğu ve bu sonucun öğrencilerin gitarın popülerliğine ilişkin görüşlerine etkisi olabileceği belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin gitar türlerinden birini tercih etseniz tercihiniz hangisi olurdu sorusuna % 43,00'ının klasik gitarı, % 24,84'ünün akustik gitarı, % 20,38'inin elektrogitarı ve % 8,28'inin ise bas gitarı tercih ettikleri belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından gitar çalmanın hangi yönden avantajlı olabileceği sorusuna % 48,73'ü gitarın popüler bir çalgı olması, % 28,34'ü hiçbir şekilde, % 17,83'ü eğitimini almanın kolaylığı, % 2,55'i taşıma kolaylığı ve % 2,23'ü de satın alma kolaylığı nedeniyle avantajlı olabileceği belirtilmiştir. Öğrencilerin %

48,73`ü (153 kişi) tarafından gitarın popüler bir çalgı olması yanıtını vermeleri nedeni ile gitarı popüler bir çalgı olarak gördükleri sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşadığınız şehirde gitar resitalleri düzenlenmesini ister miydiniz sorusuna % 74,20`sinin resitaller düzenlenmesini istediği, % 25,16`sının ise istemediği belirlenmiştir. Öğrencilerin verdikleri yanıtlarda % 74,20`si (233 kişi) büyük bir çoğunluğun yaşadığı şehirde müzik resitalleri düzenlenmesini istediği bu sonucun gitar çalgısının popülerliği ile ilişkilendirilebileceği görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin klasik gitar veya herhangi bir gitar türü ile çalınan bir parça biliyor musunuz sorusuna % 39,81`inin bildikleri % 14,33`ünün ise herhangi bir parça bilmedikleri belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin Türkiye`de gitar icracılığı konusunda bildiğiniz (dinlediğiniz) kişiler var mıdır sorusuna % 53,82`sinin bildikleri ya da dinledikleri kişiler olduğu, % 15,61`inin ise herhangi bir kişi bilmedikleri ya da dinlemedikleri belirlenmiştir.

Araştırmanın alt problemlerine yönelik sonuçlar ise;

Araştırmaya katılan öğrencilerin herhangi bir çalgı çalıyor musunuz sorusuna öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre cinsiyetleri ile çalgı çalma durumları arasında anlamlı bir fark bulunmadığı ($X^2 = ,448$, $p > 0,05$) sonucuna ulaşılmıştır. Bölüm değişkenine göre öğrencilerin bölümleri ile çalgı çalma durumları arasında anlamlı bir fark bulunmadığı ($X^2 = 10,277$, $p > 0,05$) sonucuna ulaşılmıştır. Sınıf değişkenine göre öğrencilerin sınıfları ile çalgı çalma durumları arasında anlamlı bir fark bulunmadığı ($X^2 = 5,171$, $p > 0,05$) sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin ne çalıyorsunuz sorusuna verilen yanıtların cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin cinsiyetleri ile çaldıkları çalgı arasında anlamlı bir fark bulunmadığı sonucuna varılmıştır ($X^2 = 6,954$, $p > 0,05$). Sınıf değişkenine göre öğrencilerin sınıfları ile çaldıkları çalgı arasında anlamlı bir fark bulunmadığı sonucuna varılmıştır ($X^2 = 4,417$, $p > 0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin nerede öğrendiniz sorusuna verilen yanıtların cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin cinsiyetleri ile çalgı çalmayı öğrendikleri yer

arasında anlamlı fark bulunmuştur ($X^2= 16,631$, $p<0,05$). Erkeklerin % 50'si çalgı çalmayı kendi kendine öğrenirken kızlarda çalgı çalmayı kendi kendine öğrenen herhangi bir kimse bulunmamıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin Bir çalgı çalmak isterseniz tercihiniz hangisi olabilir sorusuna verilen yanıtların cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin cinsiyetleri ile çalmak istedikleri çalgı arasında anlamlı fark olduğu ortaya çıkmıştır ($X^2= 34,847$, $p<0,05$). Erkeklerin yarıya yakını (%45,8) bağlama, ney vb. çalgıları çalmak isterken kızların % 17,4'ü bağlama, ney vb. çalgıları çalmak istemektedir. Bölüm değişkenine göre öğrencilerin bölümleri ile çalmak istedikleri çalgı arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($X^2= 9,488$, $p>0,05$). Sınıf değişkenine göre öğrencilerin sınıfları ile çalmak istedikleri çalgı arasında anlamlı bir fark bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($X^2= 5,211$, $p>0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin çalgı tercihi yaparken kitle iletişim araçları (televizyon, bilgisayar, radyo, müzik çalar vs.) bu tercihi etkilemekte midir sorusuna verilen yanıtların cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin cinsiyetleri ile çalgı tercihi yaparken kitle iletişim araçlarının etkisi düşünceleri arasında anlamlı bir fark bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($X^2= 1,751$, $p>0,05$). Bölüm değişkenine göre öğrencilerin bölümleri ile çalgı tercihi yaparken kitle iletişim araçlarının etkisi düşünceleri arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($X^2= 12,783$, $p>0,05$). Sınıf değişkenine göre öğrencilerin sınıfları ile çalgı tercihi yaparken kitle iletişim araçlarının etkisi düşünceleri arasında anlamlı bir fark bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($X^2= 6,805$, $p>0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin ülkemizde popülerliği artan çalgı hangisidir sorusuna verilen yanıtların cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin cinsiyetleri ile popülerliği artan çalgı düşünceleri arasında anlamlı bir fark bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($X^2= 7,768$, $p>0,05$). Bölüm değişkenine göre öğrencilerin bölümleri ile popülerliği artan çalgı düşünceleri arasında anlamlı bir fark bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($X^2= 6,851$, $p>0,05$). Sınıf değişkenine göre öğrencilerin sınıfları ile popülerliği artan çalgı düşünceleri arasında anlamlı bir fark bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($X^2= 5,576$, $p>0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin ailenizde veya yakın çevrenizde gitar çalan birisi var mı sorusuna verilen yanıtların cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin cinsiyetleri ile ailelerinde veya yakın çevrelerinde gitar çalan birisi olma durumu arasında anlamlı bir fark bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($X^2 = ,666$, $p > 0,05$). Bölüm değişkenine göre öğrencilerin bölümleri ile ailelerinde veya yakın çevrelerinde gitar çalan birisi olma durumu arasında anlamlı fark bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır ($X^2 = 23,674$, $p < 0,05$). Sınıf öğretmenliğinde öğrenim gören öğrencilerin % 74,4'ünün ailesinde veya yakın çevresinde gitar çalan birisi vardır. Bu oran tarih bölümünde öğrenim gören öğrencilerde % 69,4; kimyada öğrenim gören öğrencilerde % 29,4; din kültürü ve ahlak bilgisi bölümünde öğrenim gören öğrencilerde ise % 39,5'tir. Sınıf değişkenine göre öğrencilerin sınıfları ile ailelerinde veya yakın çevrelerinde gitar çalan birisi olma durumu arasında anlamlı fark bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır ($X^2 = 7,930$, $p < 0,05$). İkinci sınıf öğrencilerinin ailelerinde veya yakınlarında gitar çalan birisi olma oranı % 59,3; üçüncü sınıf öğrencilerinin % 54,8 ve dört ve beşinci sınıf öğrencilerinin % 46,7 iken, birinci sınıf öğrencilerinin % 33,3'tür.

Araştırmaya katılan öğrencilerin gitar türlerinden birini tercih etseniz tercihiniz hangisi olurdu sorusuna verilen yanıtların cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin cinsiyetleri ile gitar türü tercihleri arasında anlamlı bir fark bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($X^2 = 2,991$, $p > 0,05$). Bölüm değişkenine göre öğrencilerin bölümleri ile gitar türü tercihleri arasında anlamlı fark bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır ($X^2 = 30,279$, $p < 0,05$). Türkçe öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin % 48,6 akustik gitarı tercih ederken diğer bölümlerdeki öğrencilerin akustik gitarı tercih etme yüzdeleri 11,1 ile 29,2 arasında değişmektedir. Kimya bölümünde öğrenim gören öğrencilerin % 47,1'i elektro-bas gitarı tercih ederken diğer bölümlerdeki öğrencilerin elektro-bas gitarı tercih etme yüzdeleri 13,9 ile 37,2 arasında değişmektedir. Din kültürü ve ahlak bilgisi bölümünde öğrenim gören öğrencilerin % 75'i klasik gitarı tercih ederken diğer bölümlerdeki öğrencilerin klasik gitarı tercih etme yüzdeleri 32,4 ile 47,7 arasında değişmekte olup birbirine oldukça yakın olduğu söylenebilir. Sınıf değişkenine göre öğrencilerin sınıfları ile gitar türü tercihleri arasında anlamlı fark bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır ($X^2 = 18,571$, $p < 0,05$). İkinci sınıf öğrencilerinin % 44,2'si, üçüncü sınıf öğrencilerinin % 40'ı ve dört ve beşinci sınıf öğrencilerinin % 39,2'si klasik gitarı tercih

ederken birinci sınıf öğrencilerinin % 72,4'ü klasik gitarı tercih etmektedir. Sınıf yükseldikçe klasik gitar tercih oranının düştüğü söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin gitar çalmanın hangi yönden avantajlı olabileceğini düşünürsünüz sorusuna verilen yanıtların cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin cinsiyetleri ile gitar çalmanın avantajlı yönüne yönelik görüşleri arasında anlamlı bir fark bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($X^2 = 1,891$, $p > 0,05$). Bölüm değişkenine göre öğrencilerin bölümleri ile gitar çalmanın avantajlı yönüne yönelik görüşleri arasında anlamlı fark bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır ($X^2 = 25,525$, $p < 0,05$). Din kültürü ve ahlak bilgisi bölümünde öğrenim gören öğrencilerin % 65,8'i gitar çalmanın avantajlı yönünü popüler olması olarak görürken, Türkçe öğretmenliğinde öğrenim gören öğrencilerin % 34,2'si popüler olması olarak görmektedir. Sınıf değişkenine göre öğrencilerin sınıfları ile gitar çalmanın avantajlı yönüne yönelik görüşleri arasında anlamlı bir fark bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($X^2 = 9,072$, $p > 0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşadığınız şehirde gitar resitalleri düzenlenmesini ister miydiniz sorusuna verilen yanıtların cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin cinsiyetleri ile yaşadıkları şehirde gitar resitalleri düzenlenmesini isteme durumları arasında anlamlı bir fark bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($X^2 = ,699$, $p > 0,05$). Bölüm değişkenine göre öğrencilerin bölümleri ile yaşadıkları şehirde gitar resitalleri düzenlenmesini isteme durumları arasında anlamlı fark bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır ($X^2 = 18,868$, $p < 0,05$). Yaşadığı şehirde gitar resitalleri düzenlenmesini isteyen din kültürü ve ahlak bilgisi, tarih, sınıf öğretmenliği ve veterinerlik bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin oranı % 80'in üzerindeyken kimya bölümünde öğrenim gören öğrencilerin oranı % 47,1'dir. Sınıf değişkenine göre öğrencilerin sınıfları ile yaşadıkları şehirde gitar resitalleri düzenlenmesini isteme durumları arasında anlamlı bir fark bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($X^2 = 2,272$, $p > 0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin klasik gitar veya herhangi bir gitar türü ile çalınan bir parça biliyor musunuz sorusuna verilen yanıtların cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin cinsiyetleri ile gitarla çalınan bir parça bilme durumları arasında anlamlı bir fark bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($X^2 = ,131$, $p > 0,05$). Bölüm değişkenine göre öğrencilerin bölümleri ile gitarla çalınan bir parça bilme durumları arasında anlamlı bir

fark bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($X^2= 4,066$, $p>0,05$). Sınıf değişkenine göre öğrencilerin sınıfları ile gitarla çalınan bir parça bilme durumları arasında anlamlı bir fark bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($X^2= ,722$, $p>0,05$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin Türkiye’de gitar icracılığı konusunda bildiğiniz (dinlediğiniz) kişiler var mıdır sorusuna verilen yanıtların cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin cinsiyetleri ile gitar icra eden kişi bilme durumları arasında anlamlı bir fark bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($X^2= ,538$, $p>0,05$). Bölüm değişkenine göre öğrencilerin cinsiyetleri ile gitar icra eden kişi bilme durumları arasında anlamlı bir fark bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($X^2= 4,563$, $p>0,05$). Sınıf değişkenine göre öğrencilerin sınıfları ile gitar icra eden kişi bilme durumları arasında anlamlı bir fark bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($X^2= 2,467$, $p>0,05$).

Araştırmanın birinci alt problemine göre ulaşılan sonuçlar; araştırma sonucuna göre cinsiyet değişkeni ile öğrencilerin görüşleri arasında sadece “Nerede öğrendiniz?” ve “Bir çalgı çalmak isterseniz tercihiniz hangisi olabilir?” sorularında anlamlı bir farka ulaşılmıştır. (* $p<0.05$).

Nerede öğrendiniz sorusuna verilen yanıtlar incelendiğinde erkeklerin % 50’si çalgı çalmayı kendi kendine öğrenirken kızlarda çalgı çalmayı kendi kendine öğrenen herhangi bir kimse bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Bir çalgı çalmak isterseniz tercihiniz hangisi olabilir sorusuna ise erkeklerin yarıya yakını %45,8 bağlama, ney vb. çalgıları çalmak isterken kızların % 17,4’ü bağlama, ney vb. çalgıları çalmayı istedikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmanın ikinci alt problemine göre; bölüm değişkenine göre öğrencilerin görüşleri arasında sadece “Ailenizde veya yakın çevrenizde gitar çalan birisi var mı?”, “Gitar türlerinden birini tercih etseniz tercihiniz hangisi olurdu?”. “Gitar çalmanın hangi yönden avantajlıdır?” ve “Yaşadığınız şehirde gitar resitalleri düzenlenmesini ister miydiniz?” sorularında anlamlı farka ulaşılmıştır. (* $p<0.05$)

Sınıf öğretmenliğinde öğrenim gören öğrencilerin % 74,4’ünün ailesinde veya yakın çevresinde gitar çalan birisi vardır. Bu oran tarih bölümünde öğrenim gören öğrencilerde % 69,4; kimyada öğrenim gören öğrencilerde % 29,4; din kültürü ve ahlak bilgisi bölümünde öğrenim gören öğrencilerde ise % 39,5 olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Din kültürü ve ahlak bilgisi bölümünde öğrenim gören öğrencilerin % 75'i klasik gitarı tercih ederken diğer bölümlerdeki öğrencilerin klasik gitarı tercih etme yüzdeleri 32,4 ile 47,7 arasında değişmekte olup birbirine oldukça yakın olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu veriler sonucunda din kültürü ve ahlak bilgisi bölümündeki öğrencilerin diğer gitar türlerine nazaran klasik gitara karşı daha çok ilgi gösterdikleri söylenebilir.

Din kültürü ve ahlak bilgisi bölümünde öğrenim gören öğrencilerin % 65,8'i gitar çalmanın avantajlı yönünü popüler olması olarak görürken, Türkçe öğretmenliğinde öğrenim gören öğrencilerde ise bu oran % 34,2'dir.

Yaşadığı şehirde gitar resitalleri düzenlenmesini isteyen din kültürü ve ahlak bilgisi, tarih, sınıf öğretmenliği ve veterinerlik bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin oranı % 80'in üzerindeyken kimya bölümünde öğrenim gören öğrencilerin oranı % 47,1'dir.

Araştırmanın üçüncü alt problemine göre; sınıf değişkenine göre öğrencilerin görüşleri arasında sadece “Ailenizde veya yakın çevrenizde gitar çalan birisi var mı?” ve “Gitar türlerinden birini tercih etseniz tercihiniz hangisi olurdu?” sorularında anlamlı farka ulaşılmıştır (* $p < 0.05$).

İkinci sınıf öğrencilerinin ailelerinde veya yakınlarında gitar çalan birisi olma oranı % 59,3; ikinci sınıf öğrencilerinin % 54,8'i dördüncü ve beşinci sınıf öğrencilerinin % 46,7 iken, birinci sınıf öğrencilerinin % 33,3'tür.

İkinci sınıf öğrencilerinin % 44,2'si, üçüncü sınıf öğrencilerinin % 40'ı ve 4-5. Sınıf öğrencilerinin % 39,2'si klasik gitarı tercih ederken birinci sınıf öğrencilerinin % 72,4'ü klasik gitarı tercih etmektedir. Sınıf yükseldikçe klasik gitar tercih oranının düştüğü söylenebilir.

Yapılan araştırma sonucunda verilen yanıtlarda; araştırma verileri incelendiğinde ankette yer alan 6, 8 ve 11. sorulara verdikleri yanıtlar üniversite öğrencilerinin gitar çalgısını popüler bir çalgı olarak gördükleri ortaya çıkmıştır. Bu veriler sonucunda 12. soruya verilen yanıtlar incelendiğinde üniversite öğrencileri gitar ile ilgili yapılan etkinliklere katılma konusunda istekli olduklarını belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin 14 soruya verdikleri yanıtlar incelendiğinde öğrencilerin yarısından çoğunun gitar icracılarını bildikleri ortaya çıkmıştır. Tüm bu veriler ışığında

araştırmaya katılan öğrencilerin görüşleri doğrultusunda gitar çalgısının popüler bir çalgı olduğu söylenebilir.

5.2. Öneriler

✓ Yapılacak olan yeni araştırmalarda üniversite öğrencilerinin gitar çalgısının popülerliğine ilişkin görüşleri daha geniş bir evreni kapsayacak şekilde (Türkiyedeki tüm üniversite öğrencilerinin bu araştırmaya dâhil edilip) incelenmesi önerilebilir.

✓ Özellikle gitar çalan gençlerin (lise-üniversite) gitarı tercih etme sebeplerinin yapılacak nitel çalışmalarla araştırılması önerilebilir.

✓ Üniversite öğrencilerinin gitar çalgısına yönelik tutumları tespit edilebilir.

✓ Bu çalışmaya benzer şekilde farklı çalgıların popülerliğinin tespitine yönelik çalışmalar yapılması önerilebilir.

✓ Gitarın popülerliğini tespit etmek amacıyla ilköğretim ve liselerde bu çalışmaya benzer araştırmalar yapılması önerilebilir.

KAYNAKÇA

- Akbulut, F. (2001). *Gitar Eşlikli Okul Şarkılarının Müzik Eğitimindeki Önemi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler, İstanbul.
- Akbulut, F. (2009). *Temel armoni kurallarının gitara uyarlanmasında challan armoni yaklaşımları üzerine bir yöntem araştırması*. Sanatta yeterlik tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Akçay, Ö. Ş. (2011). *Gitar eğitiminde performans ölçeği geliştirme çalışması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Akıncı, A. (2008). *Leo Brouwer'ın bestecilik dili ve dönemleri Tres Apuntes, Canticum, El Decameron Negro eserlerinin dönemsel ve biçimsel analizleri*, Yüksek lisans tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Aksu, C. (2008). Türk müzik devrimine güncel bakış sonuçtan-sürece, süreçten-günümüze yeni çıkarımlar, *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi* 13, 17-26.
- Aktüze, İ. (2004). *Müziği Anlamak*, Ansiklopedik Müzik Sözlüğü, İstanbul: Pan Yayıncılık.
- Akyatan, O. (2006). *Gitar eğitiminde ritimsel teknik çalışmaların önemi ve geliştirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Alemdar, K.ve Erdogan, İ. (1994). *Popüler Kültür ve İletişim*. Ankara: Ümit Yayınları.
- Aydar, D. (2014). Popüler Kültür ve Müzik Üzerine, *Uluslararası SosyalAraştırmalar Dergisi The Journal of International Social Research* Cilt: 7 Sayı: 33 Volume: 7 Issue: 33 www.sosyalarastirmalar.com Issn: 1307-9581
- Baltacı, I. (2009). *7-9 yaş grubu çocuklarda gitar eğitimi ve teknikleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.

- Bilge, E. (1996). *Rönesans döneminde gitar*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Bingöl, F. (2010). *Özengen gitar eğitiminde parmak hazırlamalı öğretim yönteminin öğrencilerin gitar çalmada ki başarılarına etkisi (özel çağlar müzik kursu örneği)*. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Birol, E. (2008). *Barok dönemi gitar müziği, bestecileri ve gitarın kullanımı*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Boran, Y. C. (2010). *20 yy'ın iki büyük bestecisi: Hektor Villa - Lobos ve Leo Brouwer'in gitara sundukları katkılar*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kars.
- Chapman, R. (2009). *Bütün Yönleriyle Gitarlar*. Ankara: Dost Yayıncılık.
- Çelik, S. (2005). *Türkiye'de müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda başlangıç gitar öğretiminde uygulanan yöntem ve tekniklerin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Çetiner, M. (2014). *Gitar Öğreniyorum – Temel Gitar Eğitim Metodu*. Ankara: AC Kitabevi.
- Çınar, O. (2005). *Müzik eğitimi anabilim dalı çağdaş gitar eserlerinin gitar eğitim tekniklerine uygunluğunun incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Çiçek, D. (2007). *Fernando Sor ve Mauro Giuliani'nin etütlerinin gitar müziğindeki önemi ve etkileri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Çiftçi, E.(2010). Popüler Kültür, Popüler Müzik ve Müzik Eğitim, *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi* Cilt-Sayı: 12-2 Yıl: 2010

- Dalkılıç, M. (2010). *Müzik öğretmeni adaylarının gitar çalma temel tekniklerini kazanım zorluklarının incelenmesi*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Burdur.
- Daşer, O. (2007). *Klasik gitar eğitiminde makamsal Türk halk ezgilerinin kullanımı*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Dawe, K. (2010). *The New Guitarscape in Critical Theory, Cultural Practice and Musical Performance*. Farnham, Surrey and Burlington. VT: Ashgate.
- Demir, Ö. ve Acar M. (2005). *Sosyal Bilimler Sözlüğü*. (6. Baskı). Ankara: Adres Yayınları.
- Denizer, H. G. (2008). *Müzik eğitimi anabilim dallarında gitar öğrencilerinin müziksel-ışıtme-okuma yazma dersi başarılarının öğretmen ve öğrenci görüşleri açısından değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Doğru, L. (2007). *Uluslararası deneyimli Türk klasik gitar yorumcularının gitar eğitim süreçlerini etkileyen öğeler*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Abant İzzet Baysal Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Elmas, Y. (2003). *Sorularla Gitar*. (Yeni Basım). İstanbul: Pan Yayıncılık.
- Ercins, G. (2009, Ekim). *Türkiye’de popüler kültür görünimleri ve gençliğe yansımaları*. VI. Ulusal Sosyoloji Kongresi, Toplumsal Dönüşümler ve Sosyolojik Yaklaşımlar, Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın.
- Erdoğan, C. (2007). *Duyuş eğitiminde eşlik çalgısı olarak klasik gitarın kullanımı*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Erdoğan, İ. (1999). *Popüler Kültür Alanında Egemenlik ve Mücadele, Popüler Kültür ve İktidar: Popüler Kültür Üzerine Kuramsal İncelemeler* (Der. Nazife Güngör). Ankara: Vadi Yayınları.

- Ergin, E. (2006). *Gitar eğitiminde karşılaşılan önkol hastalıklarına ilişkin öğrenci görüşler*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ergüden, B. C. (2010). *Folia teması üzerine gitar için yazılmış çeşitlemelerin dönemler ve performans teknikleri bağlamında karşılaştırmalı incelenmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Erim, A. (2009). *Video model destekli öğretimin gitar performansına etkisi*, Yayınlanmamış doktora tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Erim, A. (2011). Gitar Yarışma Jurilerinin Performans Değerlendirmeye Yönelik Görüşleri. Ocak 2011 cilt: 19 No: 1 *Kastamonu Eğitimin Dergisi* 73- 84.
- Erim, A. ve Yöndem, S. (2007). Türkiyede klasik gitar eğitiminde kullanılan başlangıç metotlarından bazılarının öğretme-öğrenme süreçleri açısından karşılaştırılması, *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi-Journal of Social Sciences*, Cilt/Volume:2007 Sayı/issue: 14.
- Eroğlu, C, S. (2012, Ekim). *Müzik ve kültürel doku*. Karadeniz Teknik Üniversitesi 1. Uluslararası Müzik Araştırmaları Sempozyumu, s.500 – 502, Trabzon.
- Erol, A. (2005). *Popüler Müziği Anlamak: Kültürel Kimlik Bağlamında Popüler Müzikte Anlam* (2.Basım). İstanbul: Bağlam Yayınları.
- Gönen, R. M. (2008). *Eğitim fakülteleri müzik öğretmenliği anabilim dallarında modern gitar metodlarının uygulanması kapsamında elektrik gitara bakış*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Van.
- İşbilen, B. (2013). *Pop Gitar Metodu*. Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- İşbilen, B. ve Erdoğan, B. (2014). *Elektro Gitar Metodu*. (1. Basım). Ankara: Ayrıntı Yayınevi.
- Jackson, E. (2011). *Her Yönüyle Gitar*. Ankara: Arkadaş Yayınevi.

- Kanneci, A. (2001). *Gitar için beste yapmış Türk bestecilerinin eğitimi ve yapıtlarının uluslararası gitar repertuarındaki yeri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kanneci, A. (2009). *Klasik Gitar Metodu*. Ankara: Evrensel Müzik Evi.
- Kaptan, S. (1998). *Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri*. Ankara: Bilim Yayınları.
- Kaptan, Z. (2001). *Klasik gitarın Türk halk müziği kaynaklı okul şarkılarında kullanımı*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karabulut, B. (2013). “Çalgılar”, *Müzik Kültürü*. Editörler: Zeki Nacakcı ve Alaattin Canbay, Ankara: Pegem Akademi.
- Karasar, N.(1982). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri; Kavramlar, İlkeler, Teknikler*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Kaya, A. (2011). *Joaquin Rodrigo’nun gitar eserleri ‘innovacion danza’ adlı eserinin incelenmesi*. Sanatta Yeterlilik Metni. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Kaya, K., Baysal, H., Kurt, E. V. (2007). Popüler Kültür Bağlamında Müzik Yarışması ve Magazin Programlarının Üniversite Gençliği Üzerindeki Etkileri (SDÜ Örneği), *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, Y.2007, C.12, S.3 s.35-52, Isparta.
- Kıvrak, Y. (2003). *Müzik Eğitimi Çalgılarımız*, Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu, İnönü Üniversitesi, Malatya: Öncü basımevi, s.59-61
- Korucu, H. (2011). *Gitara başlangıçta sağ ve sol el teknikleri metodlarının incelenmesi ve araştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Mersin Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Mersin.
- Köz, E. (2007). *İlköğretim ikinci kademedeki görev yapan, bireysel çalgı eğitimi (gitar) alanı mezunu, müzik öğretmenlerinin okul şarkılarına eşlik etmede karşılaştıkları problemler ve çözüm önerileri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

- Küçükay, B. (1992). *Klasik Gitar İçin Başlangıç Metodu*. Ankara: Evrensel Müzikeyi.
- Küçükosmanoğlu, H. O. (2006). *Eğitim fakültelerinde başlangıç gitar eğitiminde kullanılan metotların incelenmesi*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Noad, F. (1974). *The Classical Guitar*, New York: Ariel
- Noad, F. (1974). *The Renaissance Guitar, New York.: A Division of Music Sales Corporation*.
- Oktay, A. (2002). *Türkiye’de Popüler Kültür*. İstanbul: Everest Yayınları.
- Onur, N.(2008). *Bas Gitar Metodu*. İstanbul: Bemol Müzik Yayınları.
- Öcek, C. (1996). *Elektro Gitar*. İstanbul: Pan Yayıncılık
- Önder, C. (2009). *Eğitim fakültesi müzik eğitimi öğretmenliği anabilim dalı klasik gitar öğrencilerinin çalışma alışkanlıkları*. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Burdur.
- Özbek, M. (2002). *Popüler Kültür ve Orhan Gencebay Arabeski*. Ankara: İletişim Yayınları.
- Özdek, A. (2006). *Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda klasik gitar eğitimi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Özdemir, M. (2014). *Müzik öğretmenliği klasik gitar eğitimi dersi için eklektik bir model önerisi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Özeren, A. (2005, Kasım). *Popüler müzik ve toplumsal yaşam kalitesi*, II. Ulusal İletişim Öğrencileri Sempozyumu, Anadolu Üniversitesi İletişim Fakültesi, Eskişehir.
- Özyörük, E. (2014). *Başlangıç gitar eğitiminde sağ el öncelikli öğretimin öğrenci başarısına etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Polat, B. A. (2012). *Tonal armonide gitar müziği odaklı olarak akorların kuruluş ve bağlantılarının yapısal özelliklerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Ranjbari, M. (2013). *Gitarist olmayan bestecilere klasik gitarın teknik ve müzik özelliklerinin tanıtılmasına yönelik model önerisi*. Sanatta yüksek lisans tezi. Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Ankara.
- Rende, E. (2006). *Francisco Tarrega'nın klasik gitar eğitimine katkıları*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Rowe, D. (1996). *Popüler Kültürler: Rock ve Sporda Haz Politikası*, (Çev. Mehmet Küçük). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Say, A. (1992). *Müzik Ansiklopedisi (Cilt 4)*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Say, A. (2002). *Müziğin Kitabı*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Soybilgen, A. (2009). *Klasik gitar için konser programı oluşturulması üzerine bir model geliştirme*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Sözer, V. (1986). *Müzik ve Müzisyenler Ansiklopedisi*, İstanbul: Remzi Kitabevi A.Ş. Yayınları.
- Süalp, E. (2014). *Johann Sebastian Bach'ın altıncı eşliksiz viyolonsel süiti'nin (bwv1012) klasik gitarla icra edilebilmesine yönelik bir araştırma*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Ankara.
- Şaklar, C. (2001). *Klasik gitarda sağ el tekniği üzerine yeni bir yaklaşım*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Tarman, S. (1996). *Bekir Küçükay'ın klasik gitar için başlangıç metodunun hedef, hedef davranış ve konu kapsamı yönünden incelenmesi*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Tekelioğlu, O. (2002, Mart). *Küresleşme –yerelleşme dinamiğinde popüler kültür ve müzik*. 21.yy Başında Türkiye’de Müzik Sempozyumu, Sevda- Cenap And Müzik Vakfı, Ankara.
- Tufan, H.ve Eyüpoğlu, A. (2000). *Popüler kültür ürünlerinde kadın istihdamını etkileyebilecek öğeler*, T.C.Başbakanlık Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü, Ankara.
- Türk Dil Kurumu. (1992). *Türkçe sözlük (Genişletilmiş baskı)*. Milliyet Yayınları. Ankara: TDK.
- Uluçay, T. (2012). *Müzik eğitiminin orta öğretim öğrencilerinin şiddet eğilimine etkisi*, Yayınlanmamış doktora tezi. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- Uçan, A. (2005). *Müzik Eğitimi-Temel Kavramlar- İlkeler- Yaklaşımlar*. (3. Basım). Ankara: Evrsensel Müzikevi Yayınları.
- Uludağ, K. A. (2008). *Flamenko sanatının kültürel etkileşim süreci ile gitar icracılığının teknik özelliklerinin incelenmesi*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Uludağ, K. A. (2012). *Gitar eğitiminde Türk müziği içerikli akor ve kadans kurulumlarına yönelik farklı akortlarda konumlandırmalar ve etkililik düzeyleri*, Yayınlanmamış doktora tezi. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Uluocak, S. (2003). *Müzik öğretmenliği anabilim dallarında bireysel çalgı-gitar öğretim elemanları ve gitar öğrencilerinin gitar eğitimi hakkındaki görüşleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Uluocak, S. ve Tufan, E. (2010). Öğretmen çalgısı olarak gitar kullanımının ilköğretim öğrencilerinin müzik dersi başarısına etkisi. *Kastamonu Eğitim Dergisi* 597-606 Cilt: 18 No: 2.

- Uyan, O. M. (2012). *Lisans düzeyindeki gitar öğrencilerinde ön dinlemenin deşifre performansına etkisi*, Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Üstün, E. (2014). *Okul çalgılarının ilköğretim müzik dersi kazanımlarına ulaşmadaki etkililiğinin incelenmesi*, Yayınlanmamış doktora tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Yalçın, G. (2004). *Halk müziğine dayalı gitar öğretimi*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Yalçın, G. (2013). Müzik eğitimi anabilim dalı lisans alan derslerinde klasik gitarın yeri ve önemi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 2013, 32(2), 347-368.
- Yeprem, S. (2007, Şubat). *Türk gitar müziği çalışmaları*. Klasik Gitar Derneği'nin ve Bilkent Üniversitesi'nin katkılarıyla yapılan "2. Türkiye Gitar Buluşması" kapsamında "Türk Gitar Müziği Çalışmaları" başlıklı konferans, İstanbul.
- Yıldıran, G. (2010). *Bireysel çalgı gitar eğitimine yönelik oluşturulan bir eser çalışma modeli önerisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- Yılmaz, E. ve Temiz, E. (2012). Okul Şarkılarının Klasik Gitar ile Eşliklendirilmesine Yönelik Eşliklendirme Örnekleri, *e-Journal of New World Sciences Academy* 2012, Volume: 7, Number: 2, Article Number:D0092.
- Yokuş, T. (2009). *Gitar eğitiminde üst bilişsel becerilerin geliştirilmesine yönelik etkinliklerin performans başarısına etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Yöndem, S. (1992). *Eğitim fakülteleri müzik eğitimi bölümlerinde ana dal gitar eğitimi nasıl olmalıdır*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İnönü Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Yöndem, S. (1998). *Türkiye'deki mesleki müzik yükseköğretim kurumlarındaki klasik gitara uyarlanmış türkü kaynaklı eğitim müziklerinin öğretiminde ve*

seslendiriminde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Yöndem, S. (2003). *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Gitar Lise Hazırlık Kitabı.* (1.Baskı). İstanbul: M. E. B. Devlet Kitapları.

Yöndem, S.ve Kasar, M., K. (2006) . Muğla Üniversitesi Öğrencilerinin Klasik Gitar İle İlgili Bilgi ve Tutumları, *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi.* Sayı 16, Muğla.

Yungul, O. (2008). *Okul Şarkılarının Gitar ile Eşliklenmesinde Örnek Bir Model,* Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Yurga, C. (1993). *Müzik türlerinin eğitimdeki yeri,* 1. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi. K.T.Ü. Fatih Eğitim Fakültesi, Trabzon.

Yurga, C. (2002). *20. Yüzyılda Türkiye’de Popüler Müzikler.* Ankara: Pegem Yayıncılık.

EKLER

EK 1. Anket

ANKET

Kıymetli öğrenciler;

Bu anket “**Üniversite Öğrencilerinin Görüşleri Doğrultusunda Gitar Çalgısının Popülerlik Durumunun İncelenmesi**” adlı yüksek lisans tezi için veri toplanması amacıyla hazırlanmıştır. Araştırmanın amacına ulaşması soruların eksiksiz ve içtenlikle cevaplandırılmasına bağlıdır. Sonuçlar genel olarak değerlendirileceğinden isim belirtilmesine gerek yoktur.

Ankette çoktan seçmeli sorular yer almaktadır. Soruları cevaplandırırken boş bırakmamaya ve size en uygun seçeneğe (x) işareti koyarak işaretlemeye özen gösteriniz. Araştırmaya sağladığınız katkıdan dolayı, samimi ve içten cevaplarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Hüseyin YILMAZ
Atatürk Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi

1- Cinsiyetiniz

() Kız () Erkek

2- Öğrenim görmekte olduğunuz Fakülte ve Bölüm adını lütfen aşağıda belirtiniz.

.....

3- Kaçınıcı sınıfta olduğunuzu lütfen belirtiniz.

() 1 () 2 () 3 () 4 () Diğer

4- Herhangi bir çalgı çalıyor musunuz?

() Evet () Hayır

5- Dördüncü soruya cevabınız evet ise;

A- Ne çalışıyorsunuz?

B- Nerede öğrendiniz?.....

6- Bir çalgı çalmak isterseniz tercihiniz aşağıdakilerden hangisi olabilir?

() Keman () Piyano () Gitar () Yan Flüt () Diğer.....(lütfen belirtiniz.)

7-Sizce çalgı tercihi yaparken kitle iletişim araçları (televizyon, bilgisayar, radyo, müzik çalar vs.) bu tercihi etkilemekte midir?

() Evet etkilemektedir. () Hayır etkilememektedir.

8- Sizce ülkemizde popülerliği artan çalgı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

() Keman () Piyano () Gitar () Yan Flüt () Diğer(lütfen belirtiniz.)

9- Ailenizde veya yakın çevrenizde gitar çalan birisi var mı?

() Evet () Hayır

10- Gitar türlerinden birini tercih etseniz tercihiniz hangisi olurdu?

() Akustik Gitar () Klasik Gitar () Elektro Gitar () Bas Gitar

11- Gitar çalmanın hangi yönden avantajlı olabileceğini düşünürsünüz?

() Satın alma kolaylığı () Taşıma kolaylığı () Eğitimini alma kolaylığı

() Popüler bir çalgı olması () Hiçbiri

12- Yaşadığınız şehirde gitar resitaleri düzenlenmesini ister miydiniz?

() Evet () Hayır

13- Klasik gitar veya herhangi bir gitar türü ile çalınan bir parça biliyor musunuz? Varsa ismini belirtir misiniz?

.....

14-Türkiye’de gitar icracılığı konusunda bildiğiniz (dinlediğiniz) kişiler var mıdır? Varsa isimlerini lütfen belirtiniz.

.....

EK 2. Kafkas Üniversitesi Rektörlüğü İzin Belgesi

T.C.

KAFKAS ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ'NE

KARS

Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı yüksek lisans öğrencisiyim. "Üniversite öğrencilerinin görüşleri doğrultusunda Gitar çalgısının popülerlik durumunun incelenmesi" konulu yüksek lisans tezi anket çalışmasının üniversiteniz bünyesindeki birimlerde öğretim gören öğrencilerinize uygulanabilmesi hususunda;

Gereğini bilgi ve müsaadelerinize arz ederim. 27.05.2014

ADRES _____ :

Atatürk Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

ERZURUM

Tlf: 0 542 395 05 83

Ek 1: Anket Soruları

Hüseyin YILMAZ

Personel
27/5/2014
A.

ÖZGEÇMİŞ

- ✓ **Adı Soyadı:** Hüseyin YILMAZ
- ✓ **Doğum Tarihi:** 21.06.1982
- ✓ **Doğum Yeri:** Kars
- ✓ **Ünvanı:** Kafkas üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı, Araştırma Görevlisi. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü (Yüksek Lisans Öğrencisi).*
- ✓ **Uyruğu:** T.C
- ✓ **TEL** : 0 542 395 05 83 – 0474 212 03 82 – 0474 212 25 74
- ✓ **ADRES** : Orta Kapı Mahallesi.Ordu Cad. no :108 Merkez - Kars
- ✓ **Eğitim Durumu:**

2012-2015 Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü (Yüksek Lisans)

2010-2011 Kafkas Üniveristesi Eğitim Fakültesi Pedagojik Formasyon Eğitimi

2006-2010 Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Klasik Gitar Anabilim Dalı (Lisans)

2004-2006 Kafkas Üniversitesi Turizm ve Otel işletmeciliği

✓ **Yabancı Dil** :İngilizce

✓ **Deneyimler ve Etkinlikler** :

2012 Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi Gönümüzde Buz Tutan Sarıkamış şehitleri

2006 – 2010 Düzenlenmiş Olan Programlara İstinaden Teşekkür Belgesi

2008 Türk Polis Teşkilatının 163. Yıldönümü Kutlama Programı

2011 Bilkent Üniversitesi 5. Türkiye Gitar Buluşması

2008 İnönü Üniversitesi 1.Uluslararası Gitar Günleri (ustalık sınıfı)

2005 Kafkas Üniversitesi Üşüyen Kar Taneleri Altında Serenad

2010 Bilkent Üniversitesi 4. Türkiye Klasik Gitar Buluşması

2009 Kafkas Üniversitesi Öğretmenler Günü Etkinliği

2008 Mersin Üniversitesi 3.Türkiye Gitar Buluşması

2010 Kars Valiliği Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü

2013 Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Müzik dinetisi

2012 -2013 Kafkas Üniversitesi Devlet konservatuvarı Öğretim Elemanı Olarak Çalışması

2013 Kafkas Üniversitesi Devlet konservatuvarı Ebul Hasan Harakani Civanmertlik Programı

2009 Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı ve Atatürk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dostluk Konseri

2011 Akdeniz Üniversitesi Bahar Şenlikleri etkinlikleri (Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı)

2011 Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Müzik Dinletisi (Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı)

✓ **Bilgisayar Bilgisi:**

Mac os X - Microsoft Windows

Finale 2012-Sibelius 7

✓ **İlgilenilen alanlar:** *Müzik, Müzik Teknolojileri.*